

Douaumont, Francúzsko: Na Dušičky osvetlený cintorín padlých bojovníkov pri Verdune.

Aby sa všade ostro postavili proti slobodomurárstvu.

Hlavný úmysel sv. Otca na november.

Bábkové divadlo (Gašparko, lútkové divadlo). Áno, to je ten svet. Vidíme pred sebou malé javisko. Na ňom sa pohybujú známe i neznáme figurky. Kráľ, rytier, robotník, Gašparko, Marienka. Žijú, rozprávajú. Ale to všetko robia len na oko oni. V úzadí, za javiskom, tam je ten majster, ktorý drží v rukách všetky tie figury, on im diktuje. Jeho musia počúvať. Hýba nimi, rozpráva za ne, atď., atď.

Vo verejnom, politickom, štátnom, kultúrnom a medzinárodnom živote sa dnes to isté robí.

Vidíme menšie-väčšie javisko. Vidíme udalosti. Vidíme ľudí, skupiny. Vidíme strany, politikov.

Ale tí málokedy robia za seba, zo svojej vôle. Za nimi v úkryte stojí niekto, kto ich zbadane i nezbadane vedie, podhuckáva, spravuje, napomáha, a keď treba, i núti, a ten tajný dirigent, snáď v 90-tych percentoch býva, slobodomurárstvo, freimaurerstvo (zедnárstvo).

V jeho rukách sa schádzajú všetky nitky útokov proti katolicizmu. Rusko, Mexiko, Španielsko! Celé svety ich delia jedno od druhého. Ale všade na vlas to isté sa robí. Vypaľujú kostoly. Vylamujú svätostánky. Hanobia Svätosť oltárnu. Sochy rúcajú. Obrazy ničia. Kňazov, rehoľníkov zabíjajú, väznia. Mníšky hanobia. Veriacich vešajú, strieľajú.

Slovom, zúria proti Bohu. Keďže však samému Bohu nemôžu nič spraviť, tak prenasledujú smrteľnou nenávisťou všetko, čo Bohu patrí. Keď sa Samson chcel pomstiť na Filištinských, oprel sa o dva stĺpy, ktoré držaly celé kráľovské stavisko, stĺpy vyrútil, budova sa zrútila a všetci zahynuli.

To isté chce teraz i slobodomurárstvo. Opiera sa do stĺpov, na ktoré je postavená celá

spoločnosť ľudstva. Podkopávajú vieru, cirkev, aby celú budovu dnešného života mohli zrútiť.

Po tieto dni sa zdržuje na Slovensku bývalý parížsky policajný prefekt, poslanec Jean Chiappe, teda muž, ktorý francúzske pomery veľmi dobre zná.

U nás sa ho dopytovali na mienku o ľavicovej vláde vo Francúzsku. Lebo tam to tiež nebezpečne vrie. Socialisti sa dostali do rúk komunistov a teraz začínajú vládnuť tak po svojom, čo oni volajú ľudovým frontom. (Nový výraz! Treba si ho všimnúť. Lebo keď zlodeja v jednej maske už poznajú, musí sa preobliecť do novej masky.)

Teda „ľudový front“.

Terajšie španielske udalosti sú tiež výsledkom takého „ľudového frontu“. A tam prvý raz bol používaný tento výraz, lepšie rečeno, táto maska.

Dost' na tom, horespomenutého poslanca Jeana Chiappa sa pýtali na mienku o tomto ľudovom fronte.

A jeho mienka?

— Musí padnúť. Lebo je neúprimný. Pred tým, kým ešte nemal vládu v rukách, sľuboval ľudu chlieb, pokoj a slobodu. Keď prišiel k vláde, miesto chleba priniesol ľudu drahotu, miesto pokoja pripravuje vojnu, a miesto slobody utláča všetkých, ktorí s ním nesúhlasia. A preto nemôže mať budúcnosť.

— Môže, nemôže. Nás zaujíma tá dvojitosť. Iné sa sľubuje a iné sa robí.

Pod veľkými heslami a ohromnými sľubmi skrýva sa vždy to isté: nenávisť voči dnešnému ľudskému poriadku a najmä nenávisť voči kresťanstvu.

Viera je takým hriechom, ktorý komunizmus nikomu nevie odpustiť.

Salezián-kňaz išiel slúžiť sv. omšu. Pravda, tajne. Bol preoblečený. Na ulici predsa len napadol voľakomu. Ako podozrivého ho teda boľševici chytili a prezerali, či nemá zbraň.

Našli uňho len krížik.

— A ty veríš v tohoto? — spýtali sa ho.

— Verím.

— A bol by si hotový za toho aj umreť?

— Áno, keď treba i hneď.

Odznelo niekoľko výstrelov a salezián padol mŕtvy. Spáchal ten veľký hriech, že veril v Krista. Keby bol páchal zločiny, keby bol kradol, smilnil, kostoly podpaľoval, to by bolo bývalo len zásluhou. Ale že nosil pri sebe kríž a veril v ňom, za to musel umreť. Bez súdu, bez výroku. Hneď, v tom okamihu. Lebo veď je to u komunistov prirodzené a samozrejme.

Tak umierali i inde. V Rusku, v Mexiku. Kňazi i svetskí. Mnohí, mnohí.

Je to v záujme ľudu, v záujme chudoby, v záujme robotníkov? Sotva! Nikto nehlásal tak lásku, ako Kristus. Nik nemiloval tak chudobných a biednych, ako On a predsa Ho nenávidia. Na smrť nenávidia.

Kto?

Tí, ktorí Ho už raz ukrižovali: Židia. Komunizmus je v rukách Židov aspoň z 90 percentov. Tí ho vedú, držia a rozširujú.

Židovstvo je dôstojníckou gardou boľševizmu. Tí ostatní? To sú len sľubovaní žoldnieri. Zaslepené a zúfale masy robotníkov, ktoré agitátori nesvedomite zväbia a využívajú oproti Kristovi. Tie isté masy, ktoré voľakedy huckané farizejmi tak nenávisťne a nerozmyslene volali:

— Ukrižuj ho!

— Barabáša nám daj. Ježiša ukrižuj!

Vtedy Ho tak zabíjali. Dnes inak. Ale tí istí vodcovia. A tie isté zaslepené masy, ktoré nevedia, čo činia.

Ale ako to súvisí so slobodomurárstvom?

Ako? Len tak, ako súvisí každé obyčajné vojsko s dôstojníkmi a vrchným veliteľstvom, generálnym štábom.

Masy sú vojsko, kde aké možno len sohnáť, sasantirovať, naverbovať. Tam sa nevyberá, tam sa len láka. — Dôstojníci sa už vyberajú, a to vždy v prvom rade z radov židovských. No a tomuto všetkému generálnym štábom je slobodomurárstvo. Tam sa robia plány svetového rozvratu.

Tam sa ustalujú vodcovia. Z tadiaľ idú hlavné pokyny a rozkazy. Z tadiaľ sa vedie celý boj proti Kristovi a celý plán svetového rozvratu.

Masy sú len prostriedkom. Sľuby, heslá sú len na zaslepenie nás.

A preto, keď Mussolini chcel zúčtovať s komunizmom a zaviesť poriadok v Taliansku, musel rozpustiť slobodomurárstvo a ich lôže pozatvárať.

Keď chcel Hitler zachrániť Nemecko od rozvratu, tiež musel rozpustiť slobodomurárske lôže. Ba išiel i ďalej. Vyhnal z Neme-

cka väčšiu časť Židov. —

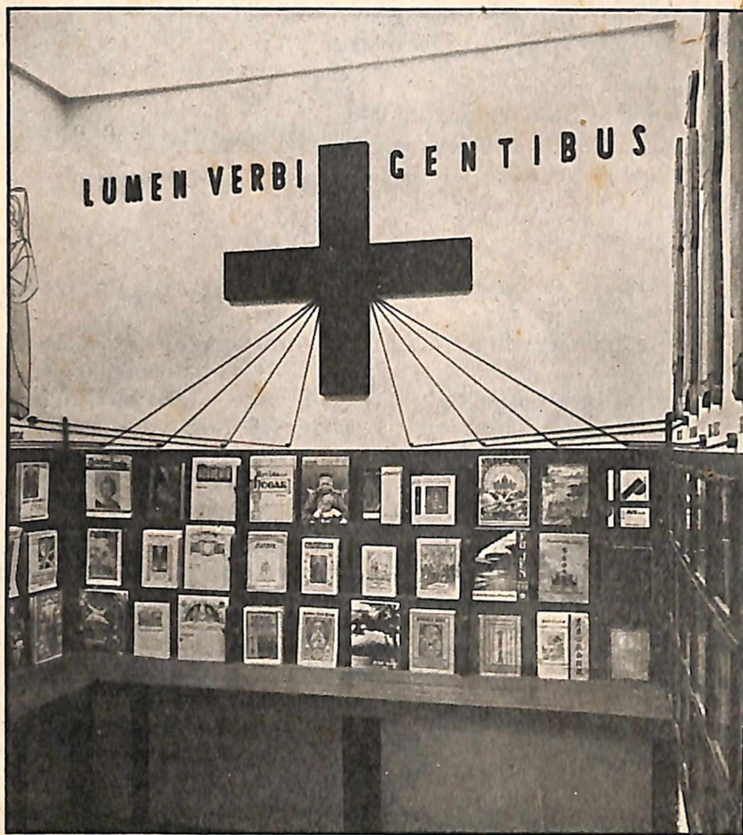
A rozvratom po svete ani nebude koniec, kým lôže slobodomurárov budú na svete rozhadovávať.

Katolícka cirkev prísne zakazuje svojim veriacim, aby boli členmi slobodomurárstva. Ale to nestačí. Bolo by potrebné, aby na celom svete lepšie smýšľajúce ľudstvo sa postavilo proti nim. A preto žiada sv. Otec, aby sme sa modlili na ten úmysel.

Nech že sa už raz svetu otvoria oči. Nech pozná svojho večného nepriateľa. Nech sa postaví oproti nemu. Nechže prestane byť jeho hračkou, a to krvavou hračkou.

Dajže Bože, aby tak bolo!

J. K. Matejov.

Časopisy Spoločnosti Božieho Slova na výstave katol. tlače v Ríme. „Hlasy“ a „Sv. Rodina“ sú v strede pod krížom. „Ríše Boží“ v dolnom rade napravo od Sv. Rodiny.

Poklady pre duše v očistci.

Sväté prijímanie.

Sväté prijímanie, požívanie tela a krvi Ježiša Krista, je pokrmom nesmrteľnej duše. Je ono spojenie kresťanskej duše so Spasiteľom, ktorého utrpenie a smrť sa opakuje v každej svätej omši. Pri sv. prijímaní berieme na tejto presvätej obeti účasť osobnú. Jaký by mohol byť účinnejší prostriedok získať duším v očistci pomoc, ako platné sväté prijímanie, „kde nežijeme my, ale Ježiš v nás“, kde sa On s nami modlí a potešuje našich zomrelých bratov a sestry v ich žiali a utrpení a rozdáva bohaté milosti, ktoré nás s nimi privedú do večného života. Veď v takej milostiplnej hodine nemôže nič odopreť ani nám, ani im. Aj na nás sa vzťahujú slová trpiaceho Joba: „Polož svoj chlieb a svoje víno na stôl spravodlivého; ale nejedz a nepi z neho s hriešnikmi!“

Sv. prijímanie v stave smrteľného hriechu neprináša duši spásu, ale záhubu a naše modlitby a naše prijímanie len málo osoží duším v očistci, jestli sa neusilujeme zachovať si čistosť svedomia a zbožné srdce.

Odpustky.

Prostredníctvom odpustkov sa duším v očistci odpustia niektoré tresty úplne, alebo ťažké sú zmenené v ľahšie, podľa toho, či odpustky, ktoré pre ne získavame, sú plnomocné alebo neplnomocné. Keď už naše modlitby a dobré skutky pomáhajú duším v očistci, s ktorými nás spája puto tej istej viery a tej istej lásky, tým väčšia pomoc, tým väčší úžitok im kynie z pokladov cirkvi, to jest z prenesmierneho zadostučinenia Krista a svätých. Keď Boh zadostučínenie, ktoré mu ponúka cirkev Kristova, prijme, odpustia sa duším v očistci, ktorým boli obetované plnomocné alebo neplnomocné odpustky, všetky alebo čiastka trestov, ktoré by ešte musely vytrpeť.

Učínme teda každé ráno a pred každým sv. prijímaním dobrý úmysel a obetujme dušič-

kám v očistci všetky odpustky, ktoré sú spojené s našimi modlitbami a dobrými skutkami.

Odmena za odpustky.

Istému zbožnému sluhovi Pána sa zjavila raz podľa slov Ľudvika de Blois duša z očistca a ponosovala sa mu na svoje trápenie a bolesti. Hovorila mu, že musí trpeť veľké muky, pretože prijímala sv. telo božie bez náležitej prípravy a veľmi vlačne. Napokon prehovorila: „Bol si za živa mojim dobrým priateľom; prosím ťa, zostaň ním aj teraz! Prijmi aspoň raz za mňa pobožne sv. prijímanie; dúfam, že ono bude stačiť k môjmu vykúpeniu a že bude dostatočnou smierlivou obetou za moju bývalú vlačnosť a chladnosť.“ Boží sluha splnil túto jej žiadosť a šťastná duša sa mu zjavila ožiarená neopísateľným leskom a preniknutá hlbokou vďačnosťou hovorila radostne: „Konečne uvidím obličaj môjho vznešeného Spasiteľa! Večná vďaka ti, môj milý priateľu, za milosti, ktoré si mi získal tým jedným sv. prijímaním.“

A nie nadarmo hovorí sv. Bonaventura: „Láska vás musí púdiť k sv. prijímaniu, lebo niet na svete nič účinnejšieho ku spásu duší v očistci ako práve sv. prijímanie.“

Sv. Maria Magdalena de Pazzis bola preniknutá takou horlivosťou za odpustky, že obetovala po smrti jednej rehoľnej sestry za nebohú zomrelú všetky odpustky, ktorých dosiahla vo sv. prijímaniach. Na druhý deň sa pobrala do kostola, aby ešte raz videla mŕtvolu svojej druhej sestry. Len čo prišla k zábradliu chóru, zbadala, jako sa k nebesiam vznáša duša zomrelej. Magdalena v radostnom pohnutí zvolala: „S Bohom, milá sestra! S Bohom, šťastná duša! Tvoje telo nebolo ešte položené ani do hrobu a ty už letíš do nebies!“

Tak veľká je moc sv. odpustkov! Usilujme sa teda aj my získať pre duše v očistci čím viacej odpustkov!

Requiem.

*Requiem aeternam
tým prepáleným pernám,
ktoré ta prosily
v živote o sily.
Plač, prosby, plamene!
Čuj duše strápené!
Ich srdce v ohni stoná...
Dona eis, dona,
requiem, Domine,
a bolest pomínie.
Et lux perpetua,
večné Alleluja*

*luceat, luceat eis;
lež večné svetlo len tys',
Ty jediný a nik iný!
Requiem aeternam
tým prebodnutým pernám,
ktoré ta vrúčne prosia,
krvavé slzy rosia
v tajomnom ohni...
Smiluj sa nad nimi,
sľutuj sa nad nimi
a s láskou sohní.*

P. Jedlina.

Na dušičky!

Len raz v roku, na Vsechsvätých a na Dušičky, otvára starý hrobár Jano obrovským kľúčom sčervivelé vráta starého cmitera. Vlastne už deň predtým. Potom príde jeho žena Barbora a shrabe okolo vrát napadané listie aspoň zväčša. On sám má roboty plné ruky na novom cmiteri konča dediny.

V márnici si chystá stará Barbora rozheganý stolík a utiera ho handrou. Svojimi kostnatými rukami poupravuje a popostavuje na ňom škatule s menšími a väčšími sviečkami. Okolo poľudnia prichádzajú prví kupci. A zajtra, to ich len bude!

Po škole nakukuje pár zvedavých hlavičiek cez múr. Niekoľko babičiek čistí a upravuje staré hroby. Hríby nahrabaného listia vábia deti do vnútra. Ej bolo by to... A už ich je kďeľ tam a s jasotom sa vĺajú po šuštiacom listí. Ponad zapadlé hroby slniečko akosi bez vôle žmurká. Na opúchnutých kríkoch ostaly už len kde-tu trnky.

Hľa, tam pomedzi kríky moce sa malé chlapča. Keď naň deti zavolaly, utieklo na druhý koniec múra. Zvónku šarvanci nakopili k múru hrbu skalia, tak preliezol, hoci ešte maličký. Oj, on sa tu dobre vyzná! V lete bol na cmiteri častým hosťom, rád sa tu hrával, keďže husté kry poskytovaly dobré úkryty. Aj v jeseni, kým bolo pekne, ušlo to. Napadané gaštany boly vitanou zábavou. No, keď prišly dažde, už nešiel tam, ale ostal radšej doma pri svojej starej obrázkovej knižke alebo sa s mačičkou hral. Keď vše sedel samučičký v polotmavej izbe, bolo mu to, ach, tak nudné, aj sa bál trochu. V takýchto chvíľach veru závidel dietkam, ktoré majú matku, bratov a sestry. Jeho mamička odišla do neba, keď bol ešte v koliske — slúžka Mara mu to rozprávala. Nedávno — áno, v lete to bolo, prisľúbil mu otec novú mamičku. Ó, ako sa tomu tešil! Ale nová mamička neprichádzala, a otec ukazoval takú pošmurnú tvár, že sa ho malý Martinko neodvážil pýtať...

Konečne včera opýtal sa Mary, či nová mamička do Vianoc príde. Ale táto mrzuto pokrútila hlavou: „Sotva najde otec takú dobrú mamičku, ako bola tvoja.“ Viac sa od Mary nedozvedel. Večer vzala ho na ruky — čo inokedy nebývalo — a povedala: „Hneď bude Dušičiek. Zanesieme mamičke na hrob pekný venec.“ — „A bude ho mamička vidieť?“ opýtal sa. „Pravdaže“, prikývla Mara. A rozprávala mu, že na Dušičky v noci zomrelí sa môžu vrátiť na zem. Ba že aj mamička príde v bielych háboch a bude sa tešiť vencu a sviečkám.

Celý večer premýšľal o Mariných slovách. I prišlo mu na um, že aj sám bol kedysi vo svojej obrázkovej knižke videl obrázky a že ktosi mu vysvetlil, ako malé dievčatko išlo ku hrobu svojej mamičky a modlikalo: „Ach, milá mamička, poď ku mne aspoň jedinký raz a pohladkaj ma!“ A mamička prišla a doniesla mu pekné nové šatôčky a strieborné granáty. — Žaiste aj jeho mamička bude taká dobrá, príde a pohladká ho. A srdiečko mu počalo od strachu mocno biť. Ale keď svitlo ráno, aj strach zmizol. Hneď po škole — je prváčik, hoci drobulinký, a viac dieťa než školák — tiahlo ho na cmiter. Už hodnú chvíľu hľadal matkin hrob. Ani mu na um neprišlo, že leží na novom cmiteri.

Bezradno sa obzerá. Naokolo nič, len nachýlené a zimozelom zarastené staré kríže.

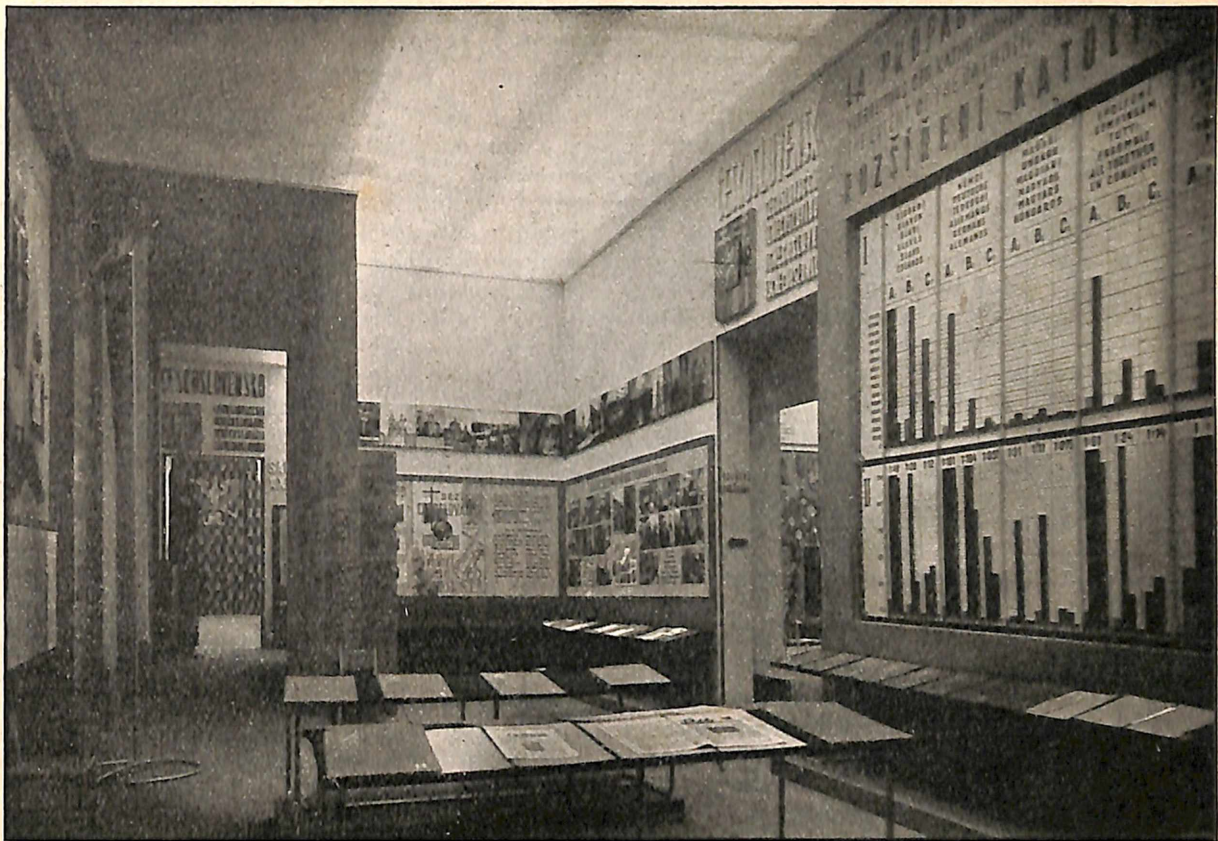
Slnko už odišlo spať za hory. Mrak sa rozprestiera a studený jesenný vietor pofukuje. „Ach, úbožiatko!“ zavzdychla si stará Barbora, obrátiac sa k dcére Hane, ktorá jej práve doniesla teplej kávy. „Celé odpoľudnie túľa sa už toto chlapča tu samotné, mohla by si ho so sebou pojať a odvieť domov!“

Hana sa začerveňala a odvetila. „Veď vieš...“ Ale stará skočila jej do reči. „Čo viem, nič neviem. Len to viem, že máš poriadne tvrdú hlavu. Už si mohla byť vyše mesiaca dobre zaopatrená. Takého poriadneho človeka, ako je jeho otec, nenajdeš, ani čo by si šla na druhý koniec sveta. Aby si to len neobanovala!“ Hana odpoveď radšej prehltila a sobrala riad do košíčka.

Či obanuje? Čoby nie! — Veď ho má rada, Mateja Turáka, Martinkovho otca. Ako rada, to vie iba teraz, čo si prejdú ako cudzí vedľa seba. A to všetko pre ten sprostý tanec, na ktorý išla bez jeho vedomia, hoci už nosila jeho prsteň. Pre toto ju potom sobral na vážnu reč.

Za ostrým slovom nasledovalo ostré slovo... Naposledy vyhrklo z nej: „To si musíš takú svätú pohľadať, ako bola tvoja prvá žena!“ Oči sklopil k zemi, ťažko zavzdychol a povedal: „Ó, bár by si bola ako Jozefa!“ — Urazená utiekla.

Avšak keď sa uspokojila a dni, ba týždne sa mňaly, a Matej sa neozval, počalo ju škreť, že sa tak prenáhlila. Naozaj, pekne sa nezachovala. Vážny gazda, ako je Turák, nedá zo seba blázna robiť. Už to vedela. Ale čo jej pomôže neskorá múdrosť. Nevázila si dobre svoje šťastie. A napraviť to? Už je neskoro! Ísť k nemu, ponúknuť sa mu, odprosiť ho? To nie! Opravdu nie! — Nie? Zhlboka zavzdychla. Tak bôlne, že sa matka udivená pozrela na ňu. —

Československé oddelenie na výstave katolíckej tlače v Ríme: Časopisy a diagramy štatistické.

A s týmto ostňom v srdci žiť, to sa tiež nedá. Ach, keby vedela, že Turák ňou nepohrdne, tak... Zachvela sa.

„No čo, nepojmeš toho chlapca“, okríkla ju matka. „Vidíš, že sa stmieva.“ Šípila, čo sa v duši dcérinej deje, a preto chcela jej svojou drsnou rukou urovnať zasypanú cestu.

„Už idem“, zahundrala a zamierila k druhému koncu cintorína za chlapcom.

Ale aj Martinko už išiel proti nej. Hlad, zima a únava ho nútily. Plakal usedavo.

Hľa, volakto ho volá! Aj kroky počuje. Ostal stáť ako k zemi prirastený. V šere vidí prichádzať postavu. Je to matka? — Srdiečko mu počne náramne biť, ani myslieť nemôže. Ale keď postava pred ním zastala, zazrel na jej tvári živú ružovú farbu, ruka, ktorou ho hladkala, bola tiež teplá. Nie, nie, duch má ruky studené ako ľad, to aj Mara povedala.

„Čože hľadáš na cimiteri“ pýtala sa Hana. Decko prudko zaplakalo, poobzeralo sa a zajakavo povedalo: „Mamičku.“

Hanu ako čo by volačo pichlo. Nepovedala nič, len privinula chlapca k sebe a ponáhľala sa s ním do dediny. Lež v blízkosti Turákovho domu viazly jej kroky.

„Ponáhľajme sa, otecko už čaká!“ súrilo chlapča. Hana zavzdychla a dala sa viesť maľučkým.....

V slabo osvetlenej izbe čaká nepokojne Maťo Turák. Maru poslal do dediny hľadať malého tuláka. Dlho nešla. Začul kroky. Otvočil dvere a ostal mimovoľne stáť. Slabé svetlo otvorenými dvermi bleslo na prichádzajúcich.

Keď ho Hana zazrela, položila rozochvená ruku na chlapcovu hlavu.

Hanino vzrušenie neušlo ani Turákovi.

„Á... Hana!“

Teraz sa odvážila o krok ďalej.

„Priviedla som ti chlapca. Blúdnil po cimiteri a hľadal matku. Ja — ja chcem. —“

Ďalej nemohla. Turák skúmavo pozrel do jej zaslzených očí. Z hlboka vydýchol a trhano povedal: „Dôverujem ti. Nehovoríme o tom viac, čo sa stalo. Veď sama vidíš, ako mu je matka potrebná.“ A položil ruku na Martinovu hlavu a povedal usmievajúc sa: „Toto je tvoja nová mamička.“ — — —

Pri balení hlavy, bolestiach v kĺboch a v údoch účinkuje rýchle *Togal*, ktorý pôsobí i v zastaralých prípadoch. Je 12 Kč mnoho, aby ste sa zbavili svojich bolesti? Skúška s *Togalom* Vás o tom presvedčí. Obdržite vo všetkých lekárňach.

Nový krásne znejúci organ vo farskom kostole v Žiline pochádza od našej svetochýrnej firmy *Bratia Rieger* v Krnove.

Keď rumy ožily.

Zaiste všetci poznáte peknú rozprávku o ší-povej ružičke. Nádherný hrad bol zakliaty a pohrúžil sa do strašného smutného mlčania. Vyhasly ohne, utíchly spevy a hustým trňovým krovím zarástol celý zámok. Ale nemalo to tak ostať navždy. Kliatba mala moc len na sto rokov. Potom prišiel smelý princ, ktorý sa nezlakol námah a nebezpečí a on prebudil k novému životu mŕtvy hrad.

„Je tomu už stopädesiat rokov, čo posledný raz tu zneli modlitby a nábožné spevy mníchov kamaldulských. Potom starobilý zoborský kláštor prestal slúžiť z nariadenia panovníka svojmu vznešenému poslaniu. Až v dnešný deň zas sa vracia k svojmu pôvodnému účelu a stáva sa opäť domovom modlitby. Spoločnosť Božieho Slova, ktorá svojou blahodarnou činnosťou získala si v krátkom čase srdcia a priazeň jak kléru tak i širokých vrstiev ľudu, zariaduje tu svoj noviciát pre československú regiu“, tak hovoril najdôst. pán biskup nitriansky, keď 12. septembra zavítal do zoborského kláštora, aby sám odbavil tam obrady prevej slávnostnej obliečky klerikov-novicov Spoločnosti Božieho Slova.

Spoločnosť je v Republike máločo vyše desať rokov a s obdivom musíme hľadať, čo za ten krátky čas vykonala. Zvlášte na Slovensku položila pevné základy pre svoju činnosť. Veľký počet chovancov nútil ju pomýšľať na vlastný noviciát i u nás. Štedrou podporou vdp. biskupa nitrianskeho a mnohých iných šľachetných dobrodincov podarilo sa plán toho roku uskutočniť. Starý zoborský kláštor sa renovuje a v ňom je zariadený noviciát pre našu regiu Spoločnosti.

Zvláštne city sa nás zmocňovali, keď sme

v piatok podvečer kráčali ticho, v mlčaní hore na Zobor ku kláštoru. Privítal nás čulý buchot robotníkov, ktorí sa snažili, aby aspoň ako tak pripravili dom pre slávny zajtrašok. V celom dome možno dosiaľ obývať len 2—3 izby. Vojdeme do kaplnky napochytr pripravenej. Neveľká miestnosť s jednoduchým, ale zato vkusne upraveným oltárom a niekoľko narýchlo spravených klakatick. Tak nevdopak mi prišlo na um: Nachádzame tu milého Spasiteľa v tej najprostejšej jednoduchosti, jako ho našli kedysi v jaslíčkách betlehemských. Pane, nech Ti prinášame zbožnosť a pokoru pastierov a silnú vieru svätých troch kráľov! Veď to je Tebe milšie nad všetkú krásu, slávu a bohatstvo.

Len čo sme sa trochu rozhládli po dome, hneď sme sa dali do práce. Zariadili sme si spáľňu, vyhľadali vhodný kútik, ktorý by sme mohli nazvať jedálnou i študovňou a už sme udomácnení. Je to naozaj noviciát v plnom slova smysle. Ale to ani najmenej nemýli. Chudoba hľadá na nás zo všetkých kútov, ale my sa jej nelakáme. Veď chceme sa zaviazat kedysi dobrovoľným sľubom chudoby. Do biednej jaskyne betlehemskej prišli traja kráľi. Aj my tu máme medzi sebou kráľa, jedného len, ale ten je nad všetkými kráľmi. Tam je vo svätostánku, odtiaľ hľadá na nás a jeho prítomnosť nás posilňuje a povzbudzuje.

Prišli sme sem, aby sme mu ponukli svoje služby. S radosťou a s láskou sme ochotní robiť, čo slúži ku cti a sláve nášho Kráľa.

V radostnom očakávaní sme zaspali. Krásne sobotnajšie ráno sa nám usmievalo, keď sme kráčali do malej jedálne, aby sme tam pred oltárom nebeskej Matky, ktorej sviatok Narodenia práve na dnes pripadá, vyčkali Jeho Excelenciu ndp. biskupa.

„Aký príjemný je Tvoj stánok, Pane mocností. Blahoslavení, ktorí bývajú v Tvojom dome, Pane, na veky Ťa budú chváliť. Pretože milší je jeden deň v predsieňach (Tvojho domu) než tisíc iných. Radšej chcem žiť v zabudnutí v Tvojom dome, než bývať v príbytkoch bezbožníkov.“

V sprievode, za zvukov velebnej marianskej hymny: „Ave maris stella“ (Zdravas hviezdo morská) kráča osem mladíkov ku kaplnke. Mat-

Obliečka novicov Spol. B. Slova na Zobore: Túžime zasvätiť sa Bohu...

ko, bdi nad nami, vypros nám pokory a čistého života, aby sme bezpečne došli k Tvojmu Synovi!

V kaplnke ndp. biskup nadšene sa rozhovoril o význame dňa a o úkoloch Spoločnosti. Potom nasledovala vlastná obliečka. Ale skôr, než by sme prijali rehoľné rúcho, spieva sa:

„Kto chce za mnou ísť, nech zapre sám seba a vezme svoj kríž a nasleduje ma.“

Prečo žiadate rehoľné rúcho?

Túžime zasvätiť sa Bohu v panickom stave, aby sme potom jako kňazi tejto Spoločnosti zo všetkých síl sa usilovali šíriť svätú vieru a lásku božiu v celom svete. A potom, keď so slovami: Nech ťa vyzlečie Pán zo starého človeka a oblečie v nového . . ., podal ndp. biskup rehoľné rúcho, zaiste každý z hĺbky srdca povzdychol slovami žalmu: Len jedno som žiadal od Pána a to som dosiahol, aby som (totiž) býval v dome Pánovom po všetky dni svojho života.

A tešili sa s nami i všetci, ktorí boli prítomní slávnostnému aktu: ndp. biskup jako veľký priateľ misií a misijnej Spoločnosti Slova Božieho; Spoločnosť, že konečne aj na Slovensku sa môže otvoriť inštitút, pre jej rozkvet u nás tak veľmi potrebný a naši príbuzní mali radosť, že vidia svojich milých zasväcovať sa službe

Obliečka novicov Spol. B. Slova na Zobore: Novici v rehoľnom rúchu.

božej, v ktorej jedine môže dojsť človek úplného a dokonalého šťastia.

Je zbytočné opisovať, čo sme vtedy my cítili a prežívali. Opravdivá radosť sa dá zachytiť len v srdci a nie na bezcitnom papieri. Kto môže, nech sa usiluje, aby mohol aj on niečo podobného zažiť. Rodičia, nechcete vidieť, ako váš šťastný syn s radosťou berie na seba čierne rehoľné rúcho misijnej Spoločnosti Božieho Slova? Mladíci, netúžite mnohí z vás obliecť toto rúcho a tak sa postaviť do radov tých, ktorí bojujú na rozsiahlom misijnom bojisku proti hriechu a nevere a jak im nepríde pomoc, čoskoro musia klesnúť vysilení od veľkej práce? Nechcete im pomáhať?

Obliečka novicov Spol. B. Slova na Zobore: Jeho Exc. na jďost. p. biskup Kmetko, hostia, pátri a novici po slávnosti.

Príďte mnohí, aby misijné pole nezostalo opustené, aby za jedného padlého bojovníka Kristovho mohlo nastúpiť desať iných, mladých a láskou božou zapálených. Všetci slovenskí bratia klerici Spoločnosti Božieho Slova (vo Sv. Gabrieli v Rakúsku je ich 23 a dvaja v Ríme) sa modlia na ten úmysel; a my, prví obyvatelia obnoveného zoborského kláštora, budeme sa za to modliť s dvojnásobnou horlivosťou.

Ožily staré, opustené rupy zoborského kláštora, kiež ožije a rozhojní sa i láska k misiám

v celej našej vlasti a nech vzplanie nové oduševnenie pracovať a obetovať za rozšírenie kráľovstva božieho na zemi.

Nech žije svätý trojjediný Boh v srdciach našich a v srdciach všetkých ľudí! To je heslo misijnej Spoločnosti Božieho Slova. To je heslo, za ktorého uskutočnenie pracovali všetci svätí. A toto sa musí dnes stať heslom všetkých uvedomelých a opravdivých katolíkov. Všetkých bez rozdielu.

Nech Boh sprevádza svojou pomocou, čo sme začali z jeho milosti.

Gabriel Rč. Eremita:

Smutná balada.

Raz ráno v kolíske si objal svojho syna
a potom, potom odišiel
ďaleko, neviem už kde... azda do Trenčína.

„Ó vlnky Volhy striebrište!“
písal nám otec raz v liste.
Tak mäkké, teplé boly jeho slová:
„Od západu i od východu
čudné nám zvesti, čudné idú.
Zajtra sa rozlúčim
s vežami Saratova...
A skôr než jeseň odletí,
zobíjam ženu i deti.

Pán Boh vás chráň,
naisto čakajte ma!“ — — —

Prešla už jeseň studená,
Nový rok dvaciaty.
S bolestnou matkou čaká smutný syn,
kedy sa otec, kedy navráti?

Ach, saratovská rovina,
na teba s bôľom vždy syn vojny spomína.

Aspoň raz túžim, len raz chcem
kľaknúť pri opustenom hrobe
a slzou teplou skropiť čiernu zem,
ruskú zem — — —.

Svet je divadlom a my sme hercami.

Svätý Augustín prirovnáva výborne náš život na tejto zemi k hre v divadle. Hovorí: „Svet je divadlom, my sme hercami, anjeli a svätí sú divákmi a Boh je riaditeľom.“ A keď uvážime to bližšie, najdeme, že je to skutočne tak.

1. My všetci prichádzame na javisko tohto divadla, na tento svet, v rovnakom odeve a Boh, riaditeľ, rozdáva nám úlohy, ináč roly, ktoré máme tu predstavovať. Jednému káže, aby hral tu kráľa, inému žobráka, tomuto roľníka a tomu úradníka. A ako nemožno je v divadle, aby každý hral tam kráľa, tak nemožno je tu na svete, aby každý bol pánom. Ostatne nezáleží mnoho na tom, aké kto tu má rúcho, akú má tu úlohu, čo tu hrá, ale na tom, ako hrá svoju úlohu a či prevádza ju tak, aby sa ľúbila riaditeľovi.

2. V divadle býva mnoho ráz mnoho slávy a lesku: koruny, žezlá, rády, hviezdy. Avšak všetky tie veci sú len na oko, sú pekné len zďaleka. Keď príde človek k nim bližšie, zbadá, že je to mosadz, olovo, pliešok a biedna pozlátko. A práve tak je to i na svete. Všetok vysoký pôvod, sláva a zámožnosť je len na oko, je pekná len zďaleka; keď však prizrie sa

jej človek bližšie kresťanským okom, zbadá, že to všetko je len blato, hlina a že to nestojí za to, aby človek-kresťan priväzoval k tomu svoju nesmrteľnú dušu.

3. V divadle v prostriedku javiska pod guľatou striežkou je od riaditeľa ustanovený šepkár, ktorý hercom napomína, čo a ako majú hovoriť. Beda im, ak nedržia sa jeho slov, lebo zmätok a hanba pred divákmi je toho následkom. A práve tak i na svete uprostred cirkve je Duch svätý, poslaný od nebeského Otca, a on každému človekovi dáva vnuknutie, čo má hovoriť a ako má konať. A beda ľuďom, ak nedbajú na jeho hlas, lebo hanba a záhuba pred anjeli a svätými je toho následkom.

4. V divadle každá hra, hoci by sa zdala i dlhou, je predsa len krátka, a ako jeden za druhým prichádzal na javisko, tak jeden za druhým zasa odchádza, až konečne zvonček zavznie a všetko sa skončí. Herci sa vyzliekajú. Tu leží na hromade kapsa a koruna, žezlo a palica, píla a meč, tu všetci sú si zasa rovní. A riaditeľ nevypláca ich podľa toho, čím kto bol, ale podľa toho, ako kto hral. A práve tak

i na svete život človeka, hoci i zdal by sa veľmi dlhý, je predsa len krátky, a ako jeden za druhým na svet prichádza, tak jeden za druhým z neho zasa odchádza, až konečne zavznie umieraček, opona spadne a všetko sa skončí. Tu každý sa sťahuje za javisko a svlieka so seba rúcho. Mocnár odkladá svoju korunu, žezlo a meč, boháč svoje poklady, roľník svoj pluh, robotník svoju pílu, učenec svoju knihu, žobrák svoju kapsu. Teraz sú si všetci zasa rovní. Nikomu nezostane viac, ako telo, v ktorom prišiel na svet. Nebeský riaditeľ predvolá

svojich hercov jedného za druhým, a vynesie pred divákmi, anjelmi a svätými, nad každým svoj súd, a to nie podľa toho, akú vysokú osobu tu kto hral alebo či mnoho hluku tu narobil, ale len podľa toho, ako previedol úlohu, ktorú mu tu vykázal. Ach, vtedy mnohý, ktorý bol tu opovrženým Lazárom, bude korunovaný ctou a slávou v nebi, a mnohý, ktorý bol tu vznešeným a boháčom, bude pre nemilosrdenstvo a nepravosť hodený do pekla. Poslední budú prvými a prví poslednými. (Podľa českého.) Stanislav Kianička.

S Bohom, milá matko, — s Bohom, drahý otče!

Krestanskí rodičia, dobre vychované dievky menovala Maria, stojí socha Panny Marie, nad si budú vedet cenit starosti, ktoré ste mali náhrobkom otcovým, ktorý sa menoval Ján, je

Chlebníc (Orava) na hroby svojich zomrelých rodičov. — Nad hrobom matkiným, ktorá sa

o ne a budú hľadať sa vám odvdčať. Starostlivo vychované dieťa bude vašou podporou v starobe, bude si na vás často spomínať i vo svojich modlitbách a vaša pamiatka mu z duše nikdy nevyhynie. Po smrti zatlačí vám víčka, hodí v povdáčnosti hrudu zeme na čiernu rakev a na hrob zasadí vám kríž, aby dlho hlásal, že tuto leží láskyhodné srdce rodičovské. —

Na obrázkoch vidíme kamenné pomníky, ktoré vyhotovil mladý umelec-naturista Tomáš Furjel z

socha sv. Jána Evanjelistu. — Práce sú veľmi subtilné a úhľadné.

Pamätajte na svojich vysťahovalcoch.

Po vojne sa stalo Francúzsko pre Slovákov európskou Amerikou. Mladí, starí hrnuli sa tam ani na rozkaz. Prečo sa tam v takom počte hrnuli, vieme dobre, že nie z luxusu, lež hnaní nútnosťou života. Toto je stará tragédia Slovákov, ktorou trpia na poli národnom i duševnom. Keď niekedy čítame zprávy o našich vysťahovalcoch, tešíme sa, že sa dobre držia. Áno, nepadlo všetko semä na skalú, lež i do dobrých srdc, kde si pustilo korene. Už sme čítali v Hlasoch a videli sme i obrázky našich Slovákov z príležitosti svätých misií, aký pekný počet sa ich na misiách zúčastňuje. A musíme i obdivovať, akú túžbu majú za týmto dušev-

ným obrodením. Hoci ich to stojí veľa námahy, predsa sú ochotní vec podujať.

Tu udám úryvok z listu pána Porubského z Usine Langlée, na aký cieľ chcel využiť prázdniny:

„... Tiež Vám sdeľujem, že na druhý mesiac od 7. do 23. augusta máme prázdniny; príležitosť využijeme, hádam k nám príde slovenský kňaz držať sväté misie. Práve píšem osvietenskému pánu Zhánčlovi, aby nám niekoho poslali na 15. augusta; budú totiž dva sviatky, myslím, že nám tu príde náš drahý misionár, chceme si odbaviť svätú spoveď, lebo 17. aug. ideme do Lurdu s tunajším vdp. kanonikom.

Naši Slováci z príležitosti sv. misií v Usine de Langlée, Chalette, Loiret. (1) je vdp. misionár M. Petrák, (2) je pán Pombšký.

Ide nás hodne. Bude to stáť 350 frankov. Keď tam prídem, i na Vás si spomenem pred trónom najsvätejšej Panny lurdskej.“

Či nás nepohne také vznešené smýšľanie, keď chudobný robotník vynaloží takú sumu, aby sa posilnil u nôh nebeskej Kráľovnej?

Aby sme sa nenazdávali, že naši Slováci sú po celom Francúzsku tak horliví a túžia po sv. misiách. Na pr. vdp. P. M. Petrák poznamenal v „Hlasoch“ (aug. 1936, str. 236), že v Gennevilliers-i pri Paríži, z 200 Slovákov zúčastnilo sa svätých misií len 6. Prečo je v Gennevilliers-i taký opak? Tu vidíme, že sa dostal červík medzi jablká, ktorý zničil jadro viery v srdciach iných. Toľko zlého môže jeden narobiť.

Ako som už prvej písal, naši Slováci túžia za otčinou, ale mnohí časom zabudnú na svoju národnosť. Toto je už stará nemoc našej Slovače. Za pekné meno, za ten groš zabudne na svoju národnosť. — Úryvok z jedného listu:

„Keď ste tu boli, hádam ste spoznali, akého ducha majú naši Slováci. Je to smutné, že sa

V Engenville (čítaj Anžanvil) boli tiež sv. misie (3. mája 1936), ktoré vydržoval vdp. M. Petrák. Ako vidíme na obrázku, v peknom počte sa ich zúčastnili naši Slováci z okolia: Moncharville, Folleville atď. Čo tieto misie viac dekoruje, je to, že boli so slovenskou hudbou. (To sú tam Slováci ako repa!)

odnárodňujú, a to tí najtuhší Slováci; ja bych to neurobil ani čo by mi dali celé Francúzsko, mne je milšia moja Kysuca a Turzovské Kopa-nice.“

Pamätajte na svojich vystaľovalcov v modlitbách a v iných príležitostiach. Sú ešte mnohí, ktorí nemajú žiadneho náboženského časopisu, a niektorí by si i radi objednali, ale nevedia kam sa majú obrátiť. Odporúčajte im na pr. „Hlasy“, „Svätú Rodinu“, „Misionársky kalendár“, „Pútnik“ atď.

Milí krajan! Úfal som, že sa skoro vrátim medzi Vás, ale pomery mi nateraz prekážajú k návratu. Ďakujem Vám za všetku lásku a úctivosť, na ktorú nikdy nezabudnem. Keďže mi není možno všetkým dobrodincom osobne sa poďakovať, robím to spoločne: Pán Boh

Rodinka pána M. Patakého v Monchar. Loiret, ku ktorej sa pridružili aj iní Slováckovia.

zaplať! V duchu Vám podávam pravicu a prajem Vám dobrého zdravia a božieho požehnanania, aby ste sa mohli všetci čo najskôr vrátiť do svojej otčiny, za ktorou tak túžite. Dá Pán Boh, že sa pomery napraví a vy sa budete môcť vrátiť medzi svojich. Áno, dá Pán Boh, že keď Vás slovenská vlasť splodila, že Vás i vychová. Terajšie pomery sú pre Vás dost kritické: Vo Francúzsku sa to stále zhoršuje a doma sa to vôbec nenapravuje, slovom, bieda rastie so dňa na deň. Kedy sa to napraví, ťažko je nám o tom snívať. Ale my katolíci máme v sebe čosi mimoriadneho: to je svätá viera! Táto viera nás upevňuje vydržať pri Spasiteľovi, ako tých päťtisíc Izraelitov, ktorí vydržali pri Spasiteľovi, až sa pohlo Jeho sväté Srdce, že ich nasýtil dvoma chlebmi. Zostaňme verní vo viere svojich otcov! Vydržme cez všetky pohromy! Zachovajme si náš najväčší poklad, sv. vieru, a Pán Boh nás neopustí.

S Bohom do videnia!

Váš krajan

Br. Viator Rábara.

Páter Florian píše...

Počul som viackrát, že v Edmonton niet Čechov. Dvomiel som sa, že ich nie je mnoho, predsa som očakával, že ich niekoľko najdem. A neklamal som sa.

V poľskom kostole — nazývajú ho slavianskym — mal som svätú omšu, kázeň a spovedal som. Došlo i niekoľko Slovákov. Prívetivý pán Rosiecky, tamojší p. farár, poprosil ma, aby som prednášal o afrických misiách. Nedal som sa dlho prosiť, veď moje srdce ešte vždy túži za Afrikou. Prednáška mala byť večer. Predvečer strávil som s pánom Rosieckym v príjemnom rozhovore. Dvaja ľudia dopytovali sa po poľskom kňazovi. Predstavili sa ako Češi. Ich radosť bola veľká, keď sa mohli so mnou porozprávať a sľúbili, že prídu na prednášku. Prednášku začali sme zavčasu; bola po pobožnosti, ešte za slnečného svetla, preto som zo začiatku musel hovoriť bez svetelných obrázkov. Trvala dlho do noci. Keď som skončil, došli ešte naši krajaní s prosbou o misie, ktoré som im prisľúbil na september. Druhého dňa som navštívil mojich Čechov.

zpiatočnej ceste ukázal mi môj sprievodca pán farár Rosiecky noviciát Bazilianov. Toho dňa večeral som u istej irskej rodiny. Po večeri vrátili sme sa do Ed-

New Sarepta: Po sv. omši.

Praga: Zakončenie sv. misií.

Z Edmonton autom odcestoval som do Kopernika. Toho dňa bolo veľmi horúco, a k tomu i dlhá cesta, 154 km. Na sv. Jána sú tam hody. Došli sme tam ustati a za-prášení. Prenocovali sme u jednej poľskej rodiny; musel som im mnoho rozprávať o Afrike a tak spať sme šli až o polnoci. Spal som nepokojne, lebo som bol veľmi utmácaný. Ale ráno zavčasu znovu do práce. Mnoho ľudí čakalo na svätú spoveď a to najrozličnejších národností: najviac Poliakov, potom i Čechov, Ukrajincov, Slovákov, Angličanov, ba i jeden Nemeč. To trvalo až do jedenástej hodiny, kedy som začal veľkú sv. omšu. Bolo mi veľmi horúco, pot sa so mňa len tak lial. Po sv. omši bola ešte procesia okolo kostola. Až o dvoch hodinách mohol som si zajesť a oddýchnuť. Avšak ani tu som nemohol dlho zostať. Na

monton. Na druhý deň som bol ako polámaný, ale predsa cestoval som ďalej za krajanmi. V nedeľu bol som v New Sarepta. Dozvedel som sa, že jednej českej rodine sa veľmi zle vodí. Mali byť nespravdливо vypo-vedaní. Doma popredali všetko. V Kanade dostali sa do veľkej núdze, lebo žena bola trikrát operovaná a muž je tiež chorľavý. Musel som lietať po úradoch — od Kajfáša k Annášovi a od Annáša ku Pilátovi.

Keď som odtiaľ došiel do Tilley Alta, všetko bolo na nohách, všetci ma očakávali. Býval som zase u rodiny Tóth. Nech im to Pán Boh odmení. Krsty samozrejme tiež nechýbaly. Lenže čas rýchlo beží. Krásny bol deň, v ktorom som sa pohol ďalej. Cestou zašiel som i k starému p. Slávikovi a odtiaľ do Praga. Škoda, že som nenašiel týchto dobrých ľudí už v roku

Dievky v Nampa Peace River.

1930, keď som tade vtedy išiel. Za veľkej radosti veriacich začal som ihneď sv. misie; moja obvyklá práca: bohoslužby, kázne a spovede. Býval som u p. Fr. Slávik. Dni boli suché, iba v útorok padal ľadovec ako slepačie vajcia. Dvom farárom narobil veľa škody. Obdivoval som ich odovzdanosť do prozreteľnosti božej a ich dôveru v Pána Boha. Misie zaklúčili sme procesiou. Panovala všeobecná radosť. Sľúbil som im, že sa ešte k nim raz vrátim.

Tu v Praga sú len Češi a Moravani. Každý rád počúva slovo božie v materinskom jazyku a srdce si uľahčí vo svätej spovedi.

V Lomnoch ma už tiež netrpezlivo očakávali. Čakala ma tá istá práca ako v Prage. Ľudia pri sv. omši spievali po našsky. — Nevedie sa tu ľuďom tak ľahko,

ako si to u nás predstavujú. Pečené holuby nelietajú ani tu do huby. Len ťažkou prácou musia si zarábať na každodenný chlieb. Často veľká suchota alebo ľadovec zmari ich nádeje a celoročnú námahu. Ale vždy dúfajú v pomoc božiu.

Ešte musím viaceré osady navštíviť. Krajania sú často veľmi roztratení a mnohí z nich ešte ani raz nevideli tu kňaza svojho jazyka. Dal by Boh, aby som mnohým v duševných potrebách pomohol.

Pán Boh zaplať všetkým za modlitbu. Prosím len, nezabúdajte na svojich krajanov, v cudzine ani na mňa. Srdečne vás všetkých pozdravujem v láske Srdca Ježišovho

rev. Albert Florian-Dobr.

Ku krajiniským misijným slávnostiam.

Obsah hry „Kristus víťazí“, ktorú 19. a 20. septembra predniesla mohutným sborom SKM s vojenskou hudbou z príležitosti misijných slávností v Lučenci.

V krátkom úvode zavznajú majestátne zvukmi vojenskej hudby hlavné myšlienky a motívy hry: Večný plán božskej lásky, aby sa stal Syn Boží človekom a povýšil človeka na hodnosť dietok božích.

Nasleduje predohra, vlastne už začiatok deja: šesť dôb stvorenia sveta. Celé rozvlnené more akordov a zvukov: jeden svet sa tu stvára, celý všehomír.

A teraz padá opona. Počúť hlas Stvoriteľa, samá veľeba a láska. Ešte krajší svet stvára jeho všemohúcnosť, než je náš viditeľný, svet plesajúcich sborov anjelských. A práve jeden z anjelov, ten najskvelejší, Lucifer, sprotiví sa plánom svojho Stvoriteľa. Lucifer stráca svoj trón, ale hrozí strašlivou pomstou. Lepšie než slovami je boj a pád Luciferov opísaný zvukmi trúb, ktoré zarachotia na konci prvého dejstva. Hudba vôbec viaže, priťahuje, dopĺňa, niekedy aj sprevádza jednotlivé dejstvá.

Adam, prvá obeta pekelných úkladov. Ponecháva za sebou dedičstvo bôľu a žiaľu. Ale hriechy ľudí a zloba pekla stvára pre srdce veľkého Boha len novú nekonečnosť lásky a smilovania. Sľubuje nový život z krvi svojho Syna.

Tým ale rastie len Luciferova závišť a zlosť. Vrhá sa na ľudské pokolenie, svádza ho k odpadu od Boha, k pohanstvu, ktorého krutosťou prenasleduje tých, ktorí veria v pravého Boha.

Túžba národov za Spasiteľom rastie s ich biedou. „Nebesa roste!“ pieseň to a nádej všetkých pokolení. Nevýslovnou vrúcnosťou zasiahnu hlasy trúb do toho adventu a túžobného očakávania. A už sa splňuje, lebo hudba zahrmla zvestou: „Kristus Pán narodil sa!“ Vianočná radosť prejde od anjelských sborov do srdca skromných pastierov, šíri sa z Betlehema ďalej celým svetom, ktorý akoby chcel rozplynúť v jedno mohutné alleluja. „Sláva buď

a pokoj“, zneje od jedného konca zeme k druhému. Modlitbu vďakovčinenia zakončí hudba.

Tichý život Ježišovho detinstva predstavuje nám hra harmonia a husiel od majstra nôt, Jána Medgyesiho skreslí niekoľko črtami útrapy jeho verejného výstupu a pripravuje nás na jeho umučenie.

Lucifer triumfuje, lebo Syn človeka visí na kríži. Krutosť umučenia, zúrenie Ježišových nepriateľov, božskú hrdinskosť ukrižovaného Baránka líči nám znovu svojimi farbami dychová hudba.

Ale nie knieža tmy, lež Kristus na kríži je víťazom. Ako bol sám predpovedal, s kríža priťahal všetko k sebe. Pohne sa celá zem a všetky národy a stavy hrnú sa k Ukrižovanému.

Lucifer zúri, chce zastaviť tento triumfálny pochod národov ku krížu, chce sotref všetkých jeho význačov. Ale krv kresťanov stáva sa semenom kresťanstva.

Siaha po novej zbrani. Otravuje ľudstvo klamstvom, lživou, nemravnosťou, rozpúta bratovražedný boj o zemské statky, sľubujúc všetkým nebo na zemi. A zdá sa, že musí ľudstvo zahynúť svojou vlastnou rukou, telesnou a duševnou hnilobou, bojom všetkých proti všetkým.

Ale Kristus, proti ktorému sa pracuje všetkými prostriedkami, ktoré len peklo vymysleť môže, nesiaha ani teraz k bleskom a hromom, lež vedie svoj boj k víťazstvu jedine silou pravdy, neodolateľnou silou svojej dobroty a lásky. Čistým, šľachetným duchom svojim naplňuje svojich verných, svojich apoštolov a svätých, svojich misionárov — a oni Kristovým duchom obnovia tvárnosť zeme.

Nadarmo sa Lucifer prestrojí do skvelých šiat anjelských, nadarmo činí divy a zázraky, ľudstvo sa od neho s odporom odvráti a víta s neopísateľným nadšením Krista, ktorý so svojimi anjelmi prichádza na oblakoch neba, zajať svoje kráľovstvo...

„Kristus víťazí“ je hra nekonečných rozmerov. V krátkych dvoch hodinách rozvíja sa pred nami ono veľké dielo, ktoré sám Boh podujal a Boh-človek dokončil.

Jozef, verný syn Dávidov

Poviedka z doby Kristovej

H. B. — Upravil Jedlina

Tušili, že v odlúčenosti od sveta sa pripravuje na nastávajúci úrad.

Keď sa vracal z nočného rozjímania, jeho tvár žiarila nadzemským svetlom, tak že rodičov ovládal posvätný strach.

XV.

Jozef znenáhla chorľavel a starnul, lež až do konca chcel pracovať z lásky ku svojej rodinke. Tak i dnes stál vo svojej dielni a chcel hoblovať lavicu, no nešlo to. Náradie mu stále padalo z chvejúcej sa ruky. V niekoľkých dňoch sa Jozef povážlivo zmenil. Do jeho uší sa dostaly zlomyseľné slová, plné nízkości a nenávisť, takže sa pri nich i jeho priama duša zachvela.

Široko otvoreným a úžasým zrakom hľadel na bohaprázdných utračov... a oni sa krčili pred týmto bezmocným pohľadom a sa smiali.

Pobúrene sa obzeral okolo seba Jozef...

Bože na nebesiach, je to možné! Teda sú i takí ľudia, ktorí smýšľajú o Ježišovi nepriateľsky? Žiaľbohu, boli aj takí zaslepenci, ktorí zatvárali oči pred slnkom milosti.

Jozefovi to nešlo do hlavy. Celé dni a noci dumal nad tým. V takýchto myšlienkach tonul i teraz. Odložil hoblík a šiel pozdĺž steny, na ktorú poviesil Ježiš svoje náradie pred dvoma dňami, keď odchádzal opäť do samoty hôr.

Chvejúca sa ruka staručkého otca hladkala nežne predmety, ktoré používal Ježiš pri práci. Potom unavene klesol na stoličku a hlavu pohrúžil do dlaní.

„Syn môj, moje sladké dieťa, môj draho-kam!“ šeptaly starcove pery ako vo sne. „Tvoj starý ochranca nemôže už nič pre teba urobiť, nevládze ťa ochrániť pred ľudskou zlobou.“

Zvonku zašumel ľahký krok Mariin.

Jozef sa rovno posadil a prestal si hovoriť.

Maria vkročila so šialkou mlieka.

„Poď a pi, môj drahý Jozef“, prosila ho láskavo, „to ťa osvieži. A pracovať nesmieš! Ježiš sa bude hnevať, keď to dovolím...“

Chvíľku mlčala. Potom začala trochu váhavo:

„Jozef, kedy asi príde náš Ježiš? Nadab, kupec so zbožím, poslal chlapca. ‚Majster‘ má k nemu prísť. Myslí tým Ježiša. Chce mu dať neakú tesársku prácu.“

„Čochvíľa pôjdem“, hovoril Jozef a bral potrebné náradie na vymerávanie.

„Nie, nie, Jozef, ty nesmieš ísť. Necítiš sa dobre, a Ježiša volať.“

Vzdychla si. Posol hovoril, že hneď má k nemu prísť. Maria cítila, že bohatý, hrdý farizej chce prostého remeselníka iba uponížiť. Komu ponúkal neakú prácu, musel hneď k nemu prísť.

Tušila, že iné nezamýšľa, iba urážať. Jozef myslel podobne, lež predsa povedal prosebne:

„Maria, ja pôjdem. Ježiš tu ešte neni. Dozviem sa, čo chce od neho Nadab, a všetko mu vymerám.“

„Si príliš slabý, môj drahý“, odporovala Maria vo svojej starostlivosti.

„Pusť ma, musím tam ísť! Vieš, bohatý Nadab je navyklý, že sa všetko kloní pred jeho vôľou. Keď ho necháme čakať, stane sa netrpezlivým, a keď neskoršie príde k nemu Ježiš, zasype ho surovými slovami. A toto nemôžem dopustiť! Drahá Maria, ja pôjdem k nemu.“

„Choď tedy, môj verný“, popustila Maria, a veľké slzy zahraly jej v očiach...

Nadab, bohatý obchodník so zbožím, o ktorom sa hovorilo, že na jeho skvostnom plášti lpi krv oklamanej chudoby, stál seabedome v otvorenej bráne svojho domu. Pár listivých očí hľadelo netrpezlivo z vypaseneho obličaja smerom, odkiaľ mal prísť „Tesárov syn“.

Keď zbadal prichádzať Jozefa, urazene sa trhol.

„Aha, otca posiela; lebo to by bolo preň nedôstojné na slovo poslúchnuť bohatého a vlivného Nadaba.“

„Jozef, prečo ty prichádzaš?“ nevlúdne oslovil prichádzajúceho. „Teba som si nežiadal! Príal som si mladého majstra. Alebo si myslíš, že taká vec ho uponíži?“

P. prezident
Dr. E. Beneš v Nitre:
P. prezident ďakuje
za skvelé uvítanie.

„Nie, Nadab“, odpovedal mierne zarazený Jozef. „Vieš, že Ježiš neopovrhne nijakou prácou, ale...“

„Neopovrhne, neopovrhne!...“ smial sa posmešný Nadab a ohňal svoje tučné pery. „Ešte by mal aj opovrhovať?! Veď to je jeho živnosť! Bez práce by bol mizerným hladošom.“

„... lež práve teraz ho neni doma. Ja sám by som mohol prezreť, čo...“

„Taák?!“ prerušil ho bezohľadne Nadab. „Neni ho doma? Práve teraz ho neni doma, hovoríš? A bol doma včera a predvčerom? Veď som ho stretnul v horách, keď som šiel za svojím obchodom do mesta Seforis. Stál na svahu ako nejaký mlčanlivý prorok, miesto toho, aby doma pracoval a vyrábal si na chlieb.“

Jozef zbledol pred týmto zjavným nepriateľstvom.

„Ježiš sa utiahol na niekoľko dní do samoty“, vravel unavene. „Ale mohli by sme ísť už do tvojho domu prezreť prácu?“

Súsedia sa začali sbiehať, lebo Nadabov tučný hlas sa premenil v pravý škreč.

Na tvárach zvedavcov zrkadľila sa nenávisť. Nadab sa tomu tešil.

„Neni potrebné“, chechtal sa surovo. „Keď j tvoj syn taký namyslený, prácu dám druhému. Tvojmu synovi jeho múdrosť a spravdливость vystúpila už cez hlavu. Či nehovorí Písmo: ‚Nebud' príliš spravdlivým, aby si sa nestal prepatým od samej múdrosti!‘“

Hlučný smiech chudobnejších susedov, ktorí boli od neho veľmi odvislí, páčil sa tomuto zbohatlíkovi. Jozef stál, akoby ho bol niekto bičom udrel a strhnul sa pri každom jedovatom slove. Necháľavo hľadel na Nadaba a okolostojacích so zrakom strýzneneho zvierata. Ach, to bola čierna nenávisť, čo musel počúvať. Začal sa chveť, všetko sa mu točilo okolo hlavy, len

len že nepadol do bezvedomia. Oprel sa o bránu.

„Aký je to spôsob!“ dorážal pichľavo Nadab, „aby sa jeden syn záhalčivo motal po horách, a doma sa nemá kto starať o rodičov? Keď Ježiš hovoríeva tak zbožne a ctnostne, čo nezachová štvrté prikázanie; prečo nechá pri práci svojho chorľavého otca?!“

Jozef sa trhnul od prudkej bolesti. Ach, oni ho osočujú, osočujú...! Vystrel ruky akoby k prísaha: „Ježiš je najvernejší, najšľachetnejší a najlepší syn!... Kto sa ho opováži hanobiť?“ volal trasľavým, plačlivým hlasom. „Ktorý z vašich synov sa mu vyrovná? — Kto ho haní — ruhá sa Bohu!“

„Čujete? Čujete?“ vreštal Nadab, červený od hnevu ako rak, pretože sa mu odvážil prostý tesár protirečiť. „Ešte nám tu povie, že jeho syn je vyvolený miláček boží!“

„Jahve, veru Jozef, syn Dávidov neklame!“ ozval sa niekto z okolostojacích. „Kto má takého syna? Nadab, keď hovoríš o záhalčivom túlaní, to musíš najprv spomenúť svojho syna Adonia, ktorý ťa nechá samotného pracovať v obchodnom podnikaní, a on mrhá čas v rado-vánkach. O modlitbu sa veru nestará!“

Ako hadom ukusnutý vymrštil sa Nadab. „Bože spravodlivý!“ vreštal. „Ako len môžete porovnávať môjho syna s Ježišom, tesárskym synom a niktošom! Mój Adonios môže užívať života, i tak bude bohatým, lebo Jahve požehnal jeho otca mnohými majetkami!“

„Skorej ťa Belzebub požehnal! Bodaj ťa uchytil tejto noci!“ mrmlal niekto a svieral pästami, lež len potajomky, lebo bol Nadabovi mnoho dlžný.

„Pravdu máš, Nadab!“ prisvedčil mu ktorýsi farizej. „To je nemožné, ako sa tento Ježiš vypína. Či je on učiteľom Zákona? Študoval Zá-

P. prezident
Dr. E. Beneš v Nitre:
P. prezident vezie
sa autom po meste
nádšene pozdravený
obecenstvom.

kon? Ako sa len môže opovážiť, žiakov okolo seba shromažďovať?“

„Jahve na nebesiach, či sa chce rovnať našim rabinom?“ vreštal Nadab a máchal do vzduchu všetkými desiatimi prstami. „Chce byť múdrejším než oni? Len ty si vinný, Jozef, len ty a Maria!“ dorážal vášnive na Jozefa, ktorý sa opieral o múr ako ohlušený, odmietave kynul rukami, chcel prehovoriť, no nepripustili ho k slovu. „Robili ste mu všetko po vôli, a včul vám prerástol cez hlavu. Hýčkali ste ho ako neakého princa!“

„Áno, áno“, ozval sa opäť farizej Moleachi. „Aj Sidrach, syn Zanoe mi hovoril, že si uňho kupoval drahocenné drevo na kolísku a že si povedal, vraj kolíska je pre tvojho syna, lebo on je princ.“

„I je!“ zvolal akýsi vyziably chlapík, ktorému bolo staručkého Jozefa ľúto. „Veď Jozef, Maria a Ježiš pochádzajú z rodu Dávidovho.“

„Hahaha! Žobrácky princ! Žobrácky princ!“

„Malcachi, Nadab, neprehrešujte sa!“ volal pobúrený Jozef.

„Prečo sa odvažuje stavať sa proti nám!“ sipel Nadab Jozefovi do tváre. „My máme moc! Rozšliapeme ho, rozšliapeme!...“

S úžasom uprel Jozef zrak na škodoradostný, vášňou zohyzdený obličaj farizejov a na okolo stojacích. Zo všetkých obličajov kričala krvavá nenávisť, ktorá sa ničoho neľakala.

Jozefovi sa podlomily kolená. Ohliadol sa okolo seba ako uštvané zviera, obkľúčené krdlom štekajúcich psov. Niekoľkokrát chcel prehovoriť, lež prekričali ho. Kameňovali ho surovými slovami.

„Prečo není taký ako iní“, vreštal akýsi vy-chudlý chlap, ktorému nízkoš len tak kričala z ošklivých ťahov na tvári. „Taký má byť ako

my. Tak má robiť ako my, keď sa nechce robiť lepším od nás!“

„On je lepší než vy!“ ozval sa výbojný ženský hlas a do predu sa tlačila s hnevom staršia žena, ktorá šla náhodou okolo a už dlhší čas počúvala s nevôľou týchto drzákov. Bola to čiernooká Judit, vdova po farbiarovi Godoliášovi: „Nehanbíte sa dorážať na starca ako krdel šakalov?“

„Hoho, čo tu chce žena?“ odvrkol Maleachi s hnevom. Žena má v spoločnosti mužov čušať!“

„Opravdu, vy ste pekni mužovia!“ volala neohrozená Judit, „praví, udatní mužovia, ktorí tak hanebne jedajú s bezbranným starcom a hanu kydajú na neprítomného! Ježiš je dobrý a zbožný ako nikto z vás. Najlepší syn pre rodičov. Všetci vaši synovia dohromady nie sú hodní rozviazať mu remienky na sandáloch!“

„Haha! Judit, tvoj syn tiež není anjel“, vysmieval sa jej ktosi.

„Viem, že není anjel, je trochu ľahkomyselný a už mi spôsobil mnohé mrzutosti“, prisvedčila otvorene Judit. „Lež není zlý, není pokrytec. Istotne sa polepší!“ Oči jej zasvietily.

„Keď som sa stretla minulú sobotu s Ježišom, požalovala som sa mu — on je vždy láskavý voči chudobným a úbohým ľuďom — a povedal mi: Upokoj sa, dobrá matka, tvoj syn, ktorý ti teraz žiaľ robí, bude ti niekedy na veľkú radosť!“

„Jahve na nebesiach!“ smial sa uštipačne Nadab, „čo chce už vyučovať — tesársky syn.“

„Kto vie, či není prorokom“, odvetila Judit a nedala sa myliť Nadabovým posmechom. „Nemôže povolať Jahve proroka z ľudu, ako sa to už i stalo? Vy však ste zlomyseľní a zaslepení, vy ho chcete prenasledovať, ako vaši otcovia prenasledovali všetkých prorokov.“

(Pokračovanie.)

P. G. Puder SVD, Filipíny:

Kresťanstvo v obrane.

15. novembra 1935 boli Filipíny vyhlásené neodvislými. Malo to ďalekosiahly význam. V krátkom čase utvoril sa tak vo východnej Ázii druhý nový štát. Nie je tomu tak dávno, čo bolo v Tangkeou v máji 1933 uzavretá prímerie, ktorým Mandžursko pripadlo Japonsku. Hoci i nový štát Mandžukuo nie je ešte všestranne uznaný, predsa však fakticky je novou štátnou formou pod poručníctvom Japonska. A teraz zase nový štát, národný štát Filipínanov! Ešte 21. augusta minulého roku 1935 hovorilo sa v Berlíne na 11. medzinárodnom kongrese trestného práva o „internacionálnej kríze štátnej myšlienky“. Tým viac tedy možno sa diviť, že i pri tej „kríze“ vo všetkej tichosti utvoril sa nový štát, ktorý bere si za základ katolícky svetový názor.

Je to nepopierateľná zásluha Španielska, že sa Filipíny staly katolíckou veľmocou v pohanskej východnej Ázii. Božia prozreteľnosť zjavne vládla i v minulosti nad domorodým národom Filipín; lebo neraz bol osud španielskeho vladárstva nad „perlou Orientu“ na ostri noža. Hoci boly to predovšetkým obchodné boje a boje o pánsvo nad Filipínami, boly nepriamo tiež bojmi náboženskými. Dejiny azijských osád jasne ukazujú, že i ďaleko za morom dobre bola známa zásada: „Cuius regio, eius religio!“ (Pán zeme určuje náboženstvo.) Chceme preto uviesť len niekoľko faktov a ukázať nimi, aké ohromné boje boly vedené o obsadenie katolíckych Filipín.

Už zaujatie Filipín od Španielov r. 1565 bolo rozhodujúcim okamžikom v misijných dejinách. Veď odvtedy Islam zaplavil už viac

než polovicu Filipín, a len zasiahnutím španielskej veľmoci možno ďakovať, že bol polmesiac vytisknutý až na južné ostrovy, kde ešte i dnes má viac než pol miliona prvrženecov, ktorí žijú v divokom fanatizme, a odvažujú sa dokonca i výpady robiť na svojich katolíckych súkmeňovcov.

Kátko pred príchodom Španielov na Filipíny, r. 1540, učinili Japonci nepodarený pokus, prideliť súostrovie k ríši mikádovej. Pri dobytí Manily narazili Španieli na jedno japonské sídlo, ktoré sa rozvinulo pri prvých povstaniach domorodcov proti cudziemu panstvu. Pevne sa usadili na mnohých pobrežných miestach od severného Luzonu, odkiaľ ich r. 1583 vyhnal generál Don Juan Salaed.

Zlosť bola veľká; a desať rokov neskôr poslal mocný Šoguu Hideyoshi, ktorý chcel zaistiť Japonsku zámorské sídla, posolstvo do Manily; žiadal od Španielov, aby sa podrobili a poslali poplatok. Hrozil, že pošle na ostrovy svoje sbory, ktoré práve zakončili šťastnú výpravu na Koreu. Okolnosťami prinútení poslali Španieli žiadaný poplatok a okrem toho i jedného slona, ktorého krátko predtým boli dostali od kráľa Kambodya.

Dobytie Formozy Holanďanmi r. 1624 vsunulo pred rozpínavosť Japoncov hrádzu. Pre vzrast európskych koloniálnych mocností na východe neboly Filipíny už však veľmi ohrozené. Čoho sa však do dnešného dňa všeobecne obávajú, je vpád Japoncov na Filipíny! Tlak Japonska na juh je zjavný, hoc sa i najprv javí len v hospodárskom dobytí Filipín.

Mesačný úmysel na november.

Misie v Centrálnnej Afrike.

Dlhú dobu bola Afrika tmavým zemeľom. Ale v poslednej dobe začína i tam svať, ba i žiarí svetlo viery. I v Afrike máme kvitnúce misijné kraje. Najkrajšou misiou v Centrálnnej Afrike je Belgické Kongo. Medzi 10 miliónmi obyvateľov počíta už vyše dva mil. katolíkov a takých, čo sa pripravujú na prijatie krstu. Kňazov počíta na 800, medzi nimi asi 50 je už domorodých. — Trpasličie kmene pygmejské dosiaľ nie sú zachytené priamym misionárovaním. Páter P. Šebesta a p. Gusindé SVD preskúmali ich minulého roku a teraz pracujú na tom, aby i k týmto kmeňom odišiel misionári — Prekážka v práci je horúce kmeňom odlišnosť rečová, veľká reklama mohamedánov a cirkevníkár. — Obetujme cez november na úmysel sv. Otca naše utrpenia a modlitby za tieto kvitnúce misie.

Filipíny: Tak cestujú misionárky po dedinách.

Na ostrove Mindanao majú na pr. Japonci v jednej provincii vo svojich rukách 51.000 hektárov pôdy, na ktorej pracuje viac než 25.000 filipínskych sadárov. Asi 20 percentov vnútorného obchodu je v rukách Japoncov.

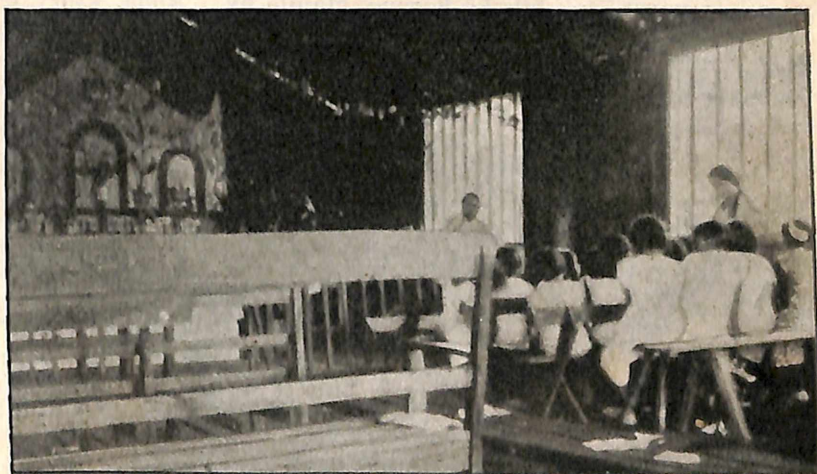
Podľa všetkých príznakov dá sa súdiť, že Japonsko má i cieľ opanovať celé Filipíny.

Vedľa Japoncov ohrožovali španielske osady i Číňania. Povestný morský lupič Limahong prepadol r. 1574 so svojou pirátskou flotou slabú manilskú posádku. Generál Goiti padol v hrdinskom boji, a len včasnému zasiahnutiu iných španielskych sborov možno ďakovať, že Manila, operný bod Španielska, nebola zničená. Tisíce Číňanov žilo už pred príchodom Európanov v Manile, ktorá im vyhradila v meste i osobitnú štvrti.

Neskoršie veľkodušne dovoľovalo sa čínskym kuliom a obchodníkom sa sem prisťahovať a tak ľahko možno pochopiť, že dnes okolo 70 percentov maloobchodu je v čínskych rukách, preto 50.000 veľmi schopných Číňanov, ktorí teraz žijú na Filipínach,

je mocným nositeľom domáceho hospodárskeho života.

Kalvínski Holanďania zpočiatku veľmi obťažovali Španielov, a najmä po zaujatí Formózy, keď sa stali ich bezprostrednými susedmi. V mamlamskej zátokke srazili sa vo viacerých námorských bitkách, ktoré všetky končili priaznivo pre Španielov a ešte dnes slávia to Filipínania procesiou ako víťazstvo nad sekou. Misijné dejiny majú dosť dôkazov, ako Ho-

Filipíny: Vyučovanie náboženstva v kaplnke.

Filippíny: Deti pri tanci. Tí to už skoro začínajú!

landania v tých časoch misiám uškodili, a je to zvláštna milosť božia, že sa Filipíny nestaly vtedy kolóniou Holanďanov.

Podivuhodné by to bolo, keby Angličania nikdy neboli vrhli pohľad na Filipíny. Ich prvé stretnutie, pri druhom oboľutí zeme Sirom Františkom Drakeom, bolo pokojné a priateľské. Avšak krátky čas na to ukázal John Bull zuby a ohrozoval Španielov temer 100 rokov. Roku 1762 podarilo sa Angličanom zradou vniknúť do prímorskej pevnosti Manily, kde sa mohli asi 2 roky udržať. Cez ten čas pustošili v kostoloch a kláštoroch mestských ako Vandali. Porážka španielskej veľmoci pri rozpínajúcom sa Anglicku vsadila vážnosti Španielov hlbokú ranu a bola hlavnou príčinou mnohých povstaní Filipínanov. Angličania žiaľ nad novými politickými pomermi na Filipínach, lebo sa boja, že budú raz japonským vpádom od svojich osád v Austrálii odrezaní.

Videli sme tedy krátko, koľko cudzích útokov musela španielska koloniálna moc odrážať. Bez tohoto ochranného vladárstva misionári by neboli dokázali v tak krátkom čase získať pohanských Filipínanov pre kresťanstvo. Bez ochrany španielskej veľmoci by katolicizmus nebol nikdy vpustil tak hlboké korene. Manila by

asi nikdy nebola prišla do úvahy pre usporiadanie medzinárodného eucharistického kongresu! Boj o Filipíny bol nepriamo skutočným bojom proti katolíckej viere, bol výpadom na operný bod, ktorý na súostroví sriadily katolícke misijné rehole.

Filipíny sú nazývané „perlou orientu“. Budúcim eucharistickým kongresom v Manile dostane toto meno hlbší a obsažnejší význam. Tieto malé ostrovy budú svietiť sja jasná perla v žiare poludňajšieho slnka do tmavej noci pohanského východu. Z Manily budú svietiť blahodarné paprsky eucharistického svetla na veľkú Čínu, na pyšné Japonsko, na pohádkovú Indiu. Ježiš so svojho eucharistického trónu rozhliadne sa po širých misijných poliach, ktoré čakajú na zrná večnej pravdy. Ježiš vyšle teplo svojho zúrodňujúceho slnka milosti do srdca početných pohanov, aby sa zasiat semienka ujaly a vyrástly v mohutný strom viery.

Nech budúci eucharistický kongres rozohní ešte viac srdcia filipínskych katolíkov k opravdivému kresťanskému životu, aby ich svetlo svietilo pred očami susedných národov, aby tieto videly ich dobré skutky a tiež zvelebovaly Boha, ktorý je na nebesiach.

P. G. Prokš SVD:

Prečo?

V Ujjanu nieto ešte riadneho kostola. Svätú omšu slúžim preto vo svojom byte na stanici. Po nej vykladám kufor a iné veci na motocykel. Som pripravený k odchodu. Dúfajme, že dnes pôjde to dobre. Už hneď ráno však dostal môj motor nebezpečný šmyk, či sa mi to páčilo, a či nie. Miestami leží prachu na 10—20 centimetrov. Na šťastie je teraz zima; niet teda nebezpečenstva, že bude pršať. Ináč nebola by jazda vôbec možná.

„Vezmite si predsa kratšiu cestu“, radil môj hosťiteľ, „je práve dostavaná a hladká ako jazdná dráha.“

„Nuž, dobre, oprobujem.“

Keby aspoň tie hlúpe kozy nestály ustavične v ceste! A zas tie nechutné vodné kone, ktoré tiahly cestou ako nejaké parné valce. Časom na míle ďaleko beží motor veselo dopredu.

Osamelé, dosť pusté džungly vynorujú sa mi pred očami a za krátko opäť miznú. Slnko klesá nižšie a nižšie.

Za dve hodiny budem asi doma, dumám si, a zamyslený skoro by som ani nebol zbadal tabuľu, prevesenú cez dráhu: Cesta pre opravu je nepožiteľná! Taká smola! Zpät' však sa už nevrátim. — Chýli sa k večeru. Musím sa u-

spokojit cestou v priekope. Predieram sa medzi kríkmi a hromadami kamenia. To predsa nemôže ďalej takto ísť, a otázkou obraciam sa na jedného domorodca. „Ešte 12 kilometrov, pane“, znela pochybná odpoveď. Avšak späť už nepôjdem, dodávam si odvahy, a už som zase v priekope pri svojom vozidle. Nie práve s najpríjemnejšími pocitmi chytám sa svojho majetku a tiskam svoje kolo po „hladkej jazdnej dráhe“ — dlhé-dlhé hodiny.

Už je večer. Pot potokmi sa mi rinie dolu chrbtom. Konečne — stojí to ovšem ešte mnoho skúšok trpezlivosti — konečne bude tých neutešných 12 kilometrov u konca. Cesta stáva sa lepšou. Avšak i večerné tieňové vážlive sa predlžujú, musím sa teda ponáhľať. Vietor hučí mi do uší akoby sa mi chcel vysmievať: Neponáhľajte tak rýchlo! a spustí na pozdného jazdca prudký leják. Rýchlejšie a rýchlejšie pracuje stroj, ale i dážď leje sa stále silnejšie a silnejšie. Tu zprudka zahamujem — uprostred cesty je jama, motor zastal tesne pri okraji. — Vrucným vzdychom ďakujem svojmu anjelovi strážcovi. Predsa však neviem sa striasť myšlienky: Prečo musí sa mi to všetko práve dnes stať? — A ďalej rachoce a stoná statný ocelový koniček — hoci jasne už cítim, že sa mi mokré gumové kolesá ako spité klzájú sem a tam po zmočenej hlinitej ceste. Hrdinský koniček prediera sa cez brýzgajúce kaluže, pomaly, vždy pomalšie, už je celý oblepený hlinou, je ukonca, ešte dva kroky, a motor stojí ticho — svetlo zhasne. Stojím. Okolo tma ako v rohu.

Sám bez svetla — bez chleba, potom i dážďom okúpaný — uprostred neprehľadnej džungly. „Bezútešné postavenie!“ poznamenáva škodoradostný dážď a špliecha ďalej.

Tu prichádza akýsi Ind. Prosím ho, aby mi obstaral povoz. Avšak s touže vrucnosťou odmieta muž akúkoľvek pomoc. „Nie!“ volá a zmizne v tmavej noci. Len sa nerozčuľovať, myslím si, kto vie, k čomu je to všetko dobré. Vytahujem svoj ruženec a vlečiem sa ďalej do začarovanej noci — len tak nazdarboh.

Neviem, ako dlho sa tlčiem. Moje údy sú už ako z olova. V diaľke mihoce sa matné svetlo; uberám sa za ním, krížom cez polia; v hustej tme neuvidel som priekopu, ale predsa leziem von s nepolámaným krkom. Som pri svetle. Počut i hlasy. Cez nevelký otvor na malej chatrči uvidel som ženu a muža s deťmi.

„Heda, boží sluha — okamžik, pane!“

O chvíľku už rozprávam dobrému priateľovi o svojich nemilých zážitkoch. Potom ideme na cestu pre zavazadlá. S omšovým kufrom a ostatnými vecmi vchupnem do chudobnej chaty.

„Teraz sa posad' na zem“, ponúka ma dobrosrdečne môj hosť. Je hodne chladno. Rýchle sťahujem svoje premoknuté, k telu prilepené šaty. Len v jednoduchom plášti sadám si veľmi unavený k ohňu. Ako je to tu všetko zaujímavé! Polovica chatrče je obydlie pre ľudí, druhá polovica slúži ako maštal pre dobytok. Kôň zlostne rehtajúc zazerá na neobvyklého votrelca. — A teraz k jedlu. Obďaleč ohniska leží niekoľko kusov chapatisu (indický chlieb z otrúb). Domáci pán prešuje pohostinsky akýsi sirup vo svojich príjemne mastných rukách. Svoju pozdnú večeru začínam suchým chlebom, dvoma hrstmi strukoviny, sirupom a niekoľko kvapkami vody. O polnoci ideme spať, alebo lepšie povedano, sadám si na beduinský spôsob na vlhkú zem. Vonku zúri vietor.

O 4. ráno som znovu hore. Obliekam si ešte dosiaľ mokré talár a kráčam cez nekonečné kaluže v čerstvém ráno. Prichádza znovu niečo nového. Môj motocykel podobá sa tuhému hlinenému balvanu; nemožno ho zmiesta ani hnúť. Čo teraz? Svätú omšu by som nechcel zameškať. Azda pôjde pomimo neaký povoz. Znovu musím dlhé hodiny čakať. Slnko sa už zrkadlí v čítných nažltlých kalužiach.

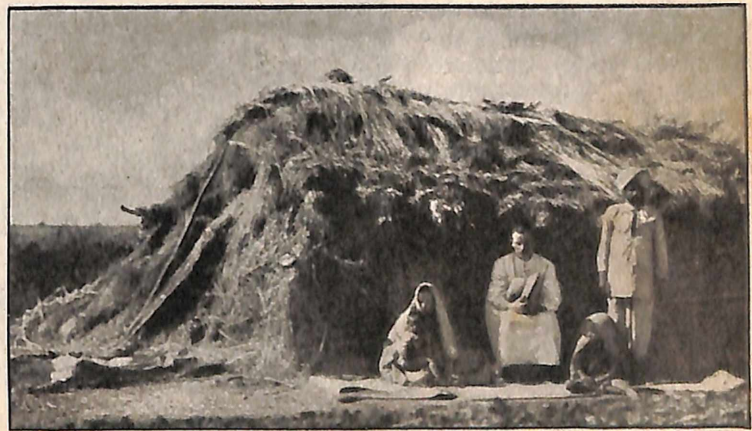
„Odvezieš môj motor do Indore?“ pýtam sa prvého pohoniča volov.

„Keď dobre zaplatíš, prečo nie“, odvetí opatrný chlap.

„Dostaneš celodennú mzdu“, navrhujem.

„Nie, za tolko to neurobím — najmenej za päťdennú mzdu“, mieni kľudne tento indický žid a rozmyslene dodáva: „I to len tak, keď mi ihneď vyplatíš.“ Nehanebný pohonič bol si istý; bez neho ľahko by som mohol zostať sedieť na okraji priekopy i celý deň. „Pre mňa, za mňa, teda — päťdňovú mzdu.“ —

Nešťastný balík vykladáme na voz. Jako obliaty pudlík klátim sa za vozom. Od Indore počut biť práve 10 hodín. Len keď môžem ešte svätú omšu slúžiť.

Indore, Stredná India: Môj hosť s rodinou pred slamenou chatrčou, v ktorej som v onú osudnú noc prenocoval.

Cesta je už lepšia. Náhle, stred cesty, pohonič zastane. Neide ďalej. Nepomáhajú ani reči ani nadávky. Musím tedy znovu tiskať svoje vozidlo; avšak hlad a únava nedajú mi ďalej. Mal by som sa snáď dnes predsa len zrieknuť svätej omše?

Keď je bieda najväčšia — pomoc božia najbližšia. Jeden mohamedán a hind ponúkajú sa na pomoc. Čistia mi rýchlo motor — sadám si na sedlo a — zázrak — motor pracuje znameňte ako i predtým. Rýchlo ženiem k najbližšej nemocenskej kaplnke. Práve je poludnie. Pri-nášam svätú obeť nemou otázkou: Prečo muselo ma to všetko dnes potkať?

Pán Boh vie, prečo.

Niekoľko dní potom prichádza môj hosťiteľ na návštevu. Na voze priváza malé dieťaťko — nemocné, ako sa zdá. Dobrý muž hovorí živo

o mojej nočnej návšteve a pýta sa dôverne, či by som nevedel pomôcť nemocnému dieťaťu.

„Dobre, nemocnica je na blízku; poď so mnou.“

„Dieťa umiera, treba mu pomáhať“, hovorí sestrička. Bez váhania lejem vodu na čelo hindučiátka: „Maria, ja ťa krstím v mene Otca, i Syna, i Duchu svätého.“

Dnes je dieťa už dávno mŕtve — dávno v nebi.

Dnes sa už tiež nepýtam viac, prečo oná neblahá noc. — Dnes viem: Večný zámer boží, vyvolil ono dieťaťko z mnohých, z mnohých milionov.

Každé prečo? najde tu svoju odpoveď — božskú.

Br. Šebastián Soltes:

Rozlúčka misionára.

Je 5. mája, utešený, krásny májový deň. Celá príroda sa teší a raduje v západe zlatých lúčov slnka. Ako by aj nie, veď máj je najkrajší mesiac v roku. Všetko dýcha krásou, nehou a láskou. Ja som tiež veľmi dobrej nálady, ba povedať možno ružovej nálady. Ale prečo? Práca mi ide veľmi dobre od ruky, tak robím ozaj, že sa sám sebe čudujem. Pracujem v misijnej kancelárii. Pozerám častejšie oknom na kalváriu. I tá je teraz pekná. Neskoršie vyzerá ako spálená púšť, nikde ani len stebľa zelene. Dnes je ešte vidieť, útlu, čerstvú zeleň, ktorou si trošku pohráva tichý májový vetrík. Pohľad na krásnu prírodu zvyšuje moju dobrú náladu. Cítim sa docela zvlášťne — dobre.

Ako sa tak chvíľku pozerám do prírody, zaklope ktosi na dvere kancelárie. „Ave!“ povedám.

Do kancelárie vstúpi brat Vladimír, smeruje ku mne a povedá mi:

„Bratku Šebastián, volajú vás P. regionál. Máte sa vraj ponáhľať, majú čosi zvlášťneho pre vás.“

„Čo? — P. regionál ma volajú? a majú čosi

zvlášťneho pre mňa? — A mám sa vraj ponáhľať? — Čo to len môže byť?“ Cestou som premýšľal, načo ma asi volajú P. regionál, — myslím, myslím, ale všetko márne, nič som nevyhútal. Ani som sa nenazdal a stál som pred dverami P. regionála. Slabo zaklopem a čakám. Z izby je počuť milý hlas P. regionála: „Volno!“

Vstúpil som.

P. regionál stál s vyjasnenou tvárou pri písacom stolíku a v pravej ruke držal list. Chvíľku pozeral po mne, zbadal akiste, že netušim, že má pre mňa radostnú zvesť. Potom pristúpil bližšie ku mne, usmieval sa veľmi milo, pohladil si svoju dlhú bradu a slávnostne povedá:

„Bratku, tešte sa; hovorím, tešte sa! Dnes prišla zpráva od najdôstojnejšieho P. generála z Ríma, že ste určený pre zámorské misie, na ostrov Flores. Prijmite moje srdečné blahoželanie.“

Zpočiatku som bol prekvapený touto správou, ale čoskoro som sa utíšil a od radosti som nevedel, čo mám robiť.

Br. Šebastián so svojim štedrým priateľom pred odchodom do misií. Tak zralé ako tieto klasy je misijné pole...

P. regionál vidiac, že som v rozpakoch, povedá:

„Prv než odídete do misií, navštívte svojich milých rodičov a príbuzných. Dostanete k tomu dost času — celé tri týždne. Po troch týždňoch vráťte sa do Nitry a odtiaľto odcestujete do Šteylu, kde máte byť najneskoršie 28. júla.“

Chvilku sme oba mlčali. Potom sa ma pýtal: „Čo hovoríte k svojmu vymenovaniu?“

„Ach, P. regionál, poviem Vám otvorene: Byť misionárom v zámorských misiách, bolo

mojím najtúžobnejším prianím odvtedy, čo som vstúpil do Spoločnosti, ba odvtedy, ako som po prvýkrát prišiel na myšlienku stať sa misionárom. Keď sa pred niekoľkými rokmi lúčil s Vami brat Benignus, veľmi som mu závidel a bol by som najradšej hneď odišiel s ním do Japonska. Bohužiaľ, zostalo moje prianie aj naďalej len prianím. Minulý a predminulý rok, keď tu bola vysviacka našich novokňazov, moja túžba sa veľmi zväčšila. Ale všetko márne. Čakal som, ufajúc, že príde raz čas, že aj ja dostanem tú milosť. A nečakal som márne. Teraz sa splnila moja túžba, o ktorej som sníval od mladosti, totiž o zámorských misiách, o úbohých pohanoch, ktorí sú vo veľkej telesnej i duševnej biede, už vtedy som sa rozhodol, že im pôjdem pomáhať. A teraz sa splnila moja túžba. Ó, ako rád včuľ zaspievam za poďakovanie chválospev Mariin: „Zveľbuje duša moja Pána, lebo shliadol na poníženosť svojho sluhu...“

V Nitre sa čoskoro rozniesla zpráva, že brat Šebastián pôjde do misií, na Flores. P. regionál, ktorý je súčasne prefektom chovancov, oznámil túto radostnú zvesť pri obede po prečítaní pár veršov zo svätého Písma, že máme totiž nového misionára, brata Šebastiána. Chovanci veľmi radostne prijali túto zprávu, že jeden z veľkej nitrianskej misijnej rodiny sa stal misionárom.

Posledná moja dovolená rýchle ubehla. Rozlúčil som sa so svojimi drahými rodičmi a príbuznými, ktorí sa veľmi tešili, že ma Pán Boh vyvolil z tisícich. Ich radosť však bola zakalená spomienkou, že sa naposledy vidíme. Utíšil som ich trochu, že sa mi nič nemôže stať, som predsa pod ochranou Božského Spasiteľa, ktorý ma volá do pohanských zemí. Poďakoval som

sa drahým rodičom ešte raz za všetky dobrodenia, ktorých sa mi dostalo, prajúc im dlhý a šťastný život na tomto svete a šťastlivé shľadanie na onom svete. Povedal som im posledné „S Bohom!“ a čoskoro ma vlak vzal s očí mojich milých:

V Nitre som sa len málo zdržal. Dňa 25. júla ráno som sa rozlúčil so svojimi dobrými spoluobratmi. Príal som im mnoho zdaru a požehnania božieho. Prosil som ich, aby pamätali na mňa vo svojich modlitbách. čo som im aj ja veľkodušne sľúbil. Prv než som odišiel, navštívil som ešte vdp. P. regionála, ktorý mi príal tiež všetko najlepšie v novej domovine, pripojac k tomu niekoľko otcovských rád a pokynov, prosiac ma, aby som nezabudol na Nitru, na stených čitateľov „Hlasov“, aby som občas napísal pár riadkov. Sľúbil som mu to. S jeho požehnaním som odišiel.

Vyjdúc z hlavnej brány, zabehol som ešte do nášho útulného kostolíka, aby som si vyprosil ochranu od Božského Spasiteľa. Poprosil som aj Matku Božiu, Kráľovnu misionárov o prímluvu a požehnanie pre celú cestu.

Cestoval som cez Prahu do nášho materinského domu v Šteylu. V Prahe som bol veľmi milo pri-

jatý v Spolku sv. Rafaela, ktorý sa stará o cestujúcich do zámoria. Veľmi rýchle a ochotne mi vybavili všetko.

Z reči prístupujúcich cestujúcich som zrejme zbadal, že sa vlak blíži k česko-nemeckým hraniciam. Cestujúci hovorili čím ďalej tým viac nemecky.

Do Šteylu som prišiel 29. júla pred poludním. Večer sa začaly exercície pre odchádzajúcich misionárov. Prednášky mal najdôst. P. generál Jozef Grendel. Veľmi peknými slovami v prednáškach rozviedol kam a prečo tam ideme. Svojím vzorným až strhujúcim prednesom a hlbokým obsahom svojich prednášok nás veľmi oduševnil, takže sme boli a sme ochotní vziať na seba i to najťažšie z lásky k božskému Spasiteľovi a úbohým pohanom.

Dňa 2. augusta, v nedeľu, bola slávnostná svätá omša s veľkou asistenciou. Kázeň mal jeden z tých pátrov, ktorí boli v Nitre naposledy vysvätení. To bola ale ozaj nádherná kázeň. Veľmi pekne sa poďakoval prítomným rodičom za všetky obeti, ktoré veľkodušne pri-

Br. Šebastián Šoltes s misijným krížom.

Br. Šebastián sa lúči s predstavenými a spolubratmi v misijnom dome v Nitre. S Bohom! Do vídenia!

niesli. V mene všetkých sľuboval, že ani v budúcnosti na nich nezabudneme ak vo svojich modlitbách, tak občas niekoľkými riadkami.

Po spoločnom slávnostnom obede o 3. hodine bola pobožnosť s kázňou, ktorú mal Jeho Excelencia Msgr. A. F. Diepen, holandský biskup. Po kázni bola posviacka a odovzdanie misiónárskych krížov, pravá to útecha misionára v telesných a duševných bolestiach. Odovzdaním krížov bola slávnosť u konca.

Niektorí misionári s bratmi a so sestričkami odišli do misií v nasledujúcich dňoch. Ja odídem 2. septembra do Marseille a odtiaľ 4. sept. loďou na Flores.

Všetkých ctených misijných dobrodincov pozdravuje v láske sv. Ducha
Br. Šebastián.

Listy z misií.

Mladí misionári, vysvätení v Nitre, nezabúdajú ani v misiách na miesto, kde sa im dostalo veľkej milosti — vysvätenia na kňazov. Uverejňujeme zase niektoré listy, písané Jeho Exc. nitrianskemu p. biskupovi Kmeťkovi:

Nech žije trojjediný Boh v našich srdciach!

Ihabua India, 10. mája 1936.

Najdôstojnejší pane! Vaša Excelencia!

V deň druhého výročia mojej vysviacky unášajú ma moje myšlienky do Nitry. A tak sa odvažujem poslať Vašej Excelencii svoj poníženy a vďačný pozdrav.

Stále mám na myslí oné dni, kedy som sa stal kňazom podľa božej vôle.

S radosťou spomínam na tie milostivé hodiny, ktoré mi tam doprial najdobrotivejší Pán Boh. Buď mu za to vďaka! Lež na Vašu Excelenciu tiež spomínam a nemôžem zabudnúť na lásku a dobrotivosť, ktorou nás novokňazov zahrnula Vaša Excelencia v roku 1934. Nech to Boh odplatí Vašej Excelencii mnohonásobne! To Vám prajem a s tým úmyslom spomínam si na Vašu Excelenciu pri sv. omši.

Ponížene prosím o požehnanie a o modlitbu Vašu Excelenciu, nie tak pre svoju osobu ako viac pre misijné dielo, ktoré tejto pomoci veľmi potrebuje. A hoci sa tu stretáme s veľkými ťažkosťami, hoci sú tu mnohí ľudia ľahostajní a tvrdošíjni, predsa možno už badať malý pokrok v misijnej práci.

Mnohé duše nemôžeme priviesť k pravému Bohu, lež koľko len môžeme, toľko sa namáhame.

Aby indické národy poznaly pravého Boha, na to sú potrebné rieky milosti božej. Územie, v ktorom pôsobíme, patrí kmeňu Bhilov, ktorí tu žili už pred Azijmi. Bhilovia sú animisti a

uctievajú diabla. Väčšinou sú chudobní a obrábajú polia. Okrem týchto Bhilov je tu aj niekoľko Hindov a Mohamedánov. V ich rukách je obchod a správa územia.

Posledný kráľ bol tyranom a teraz žije vo vyhnanstve. Na čele správy stoja traja mužovia, ktorí sú zodpovední anglickému guvernérovi.

Naša stanica je v hlavnom meste, a patrí k nej kostol, škola, obydlie misionárov a škola s obydliím misijných sestier.

Na území Bhilov máme ešte dve iné stanice. Tu v Ihabui žije i spoluobčan Vašej Excelencie z nášho nitrianskeho domu — brat Bohumil, ktorého list odošlem Vašej Excelencii.

V spomienke na Vašu láskavosť a všetky dobrodenia, ktoré nám Vaša Excelencia preukázala ešte raz vrele pozdravujem Vašu Excelenciu a prosím o modlitbu a požehnanie.

Vašej Excelencii

poslušný syn v Kristu

P. H. Ketteler.

Ihabua pri Meghnagare, Stredná India.

Iný misionár z Indie a jeho žiak píšú ndp. biskupovi:

Bhagor, 7. VIII. 1936.

Vaša biskupská milosť!

Prv než by som sám niečo napísal Vašej Excelencii, prenechávam slovo jednému z mojich žiakov. Tu prikladám jeho hindusky písaný list a podávam nakoľko možno doslovný preklad. Hoci sú jeho slová celkom prosté, — naši Bhilovia sú pravé deti prírody —, predsa ukazujú dostatočne, jak je Vaša Excelencia známa našim chlapcom a jak radi majú Vašu Milosť.

Keď som im rozprával o Nitre a jej biskupovi, hneď chceli všetci písať Vašej Excelencii.

Prosím, prepáčte, Excelencia, dôvernú reč mladíkovu. Bhilovia rozprávajú ku kňazovi ako k otcovi. A biskup je „veľký otec“.

Bhagor, 5. VIII. 1936.

Veľmi milý biskup!

Miguel posíela vznešenému pánu biskupovi mnohé, mnohé „Pochválený buď Ježiš Kristus“ (to je tu obyčajný pozdrav kresťanov).

Veľmi milý pán biskup, ja som 16ročný chlapec a som ešte tu v škole. Teraz som v štvrtej triede. Buďte tak láskavý a dajte mi Vaše požehnanie, aby som mohol plniť svoje povinnosti. Milý pán biskup, v triede nášho p. Calenberga je len 22 chlapcov a jeden z nich som ja, ktorý Vám píšem tento list.

Vy sa modlite za nás a my chlapi d'akujeme Vám za to a prosíme o Vaše požehnanie.

Doteraz stojí to ešte s úrodou dobre. Ľud je tu veľmi chudobný. Ale, milý biskup, tu je doteraz len málo kresťanov, asi 200, a z toho sú len asi 50—60 dobrí kresťania. Prosím, modlite sa za náš Bhagor, aby všetci ľudia tu sa stali dobrými kresťanmi. Prosím, modlite sa aj za Vášho Vás milujúceho Miguela.

Milý pán biskup, Vy máte tam iste omnoho viac detí, než náš páter Calenberg. Aj chlapcom všetkým odovzdajte odo mňa mnohé, mnohé pozdravy. V našom Bhagore je len veľ-

mi málo chlapcov. Prosím, modlite sa za nás, aby prišli mnohí do našej školy a aby sa naše katolícke náboženstvo tu upevnilo.

Od Miguela milému pánu biskupovi mnoho, mnoho pozdravov, aj všetkým deťom Vašich škôl od Miguela mnoho, mnohokrát: Pochválený buď Ježiš Kristus.

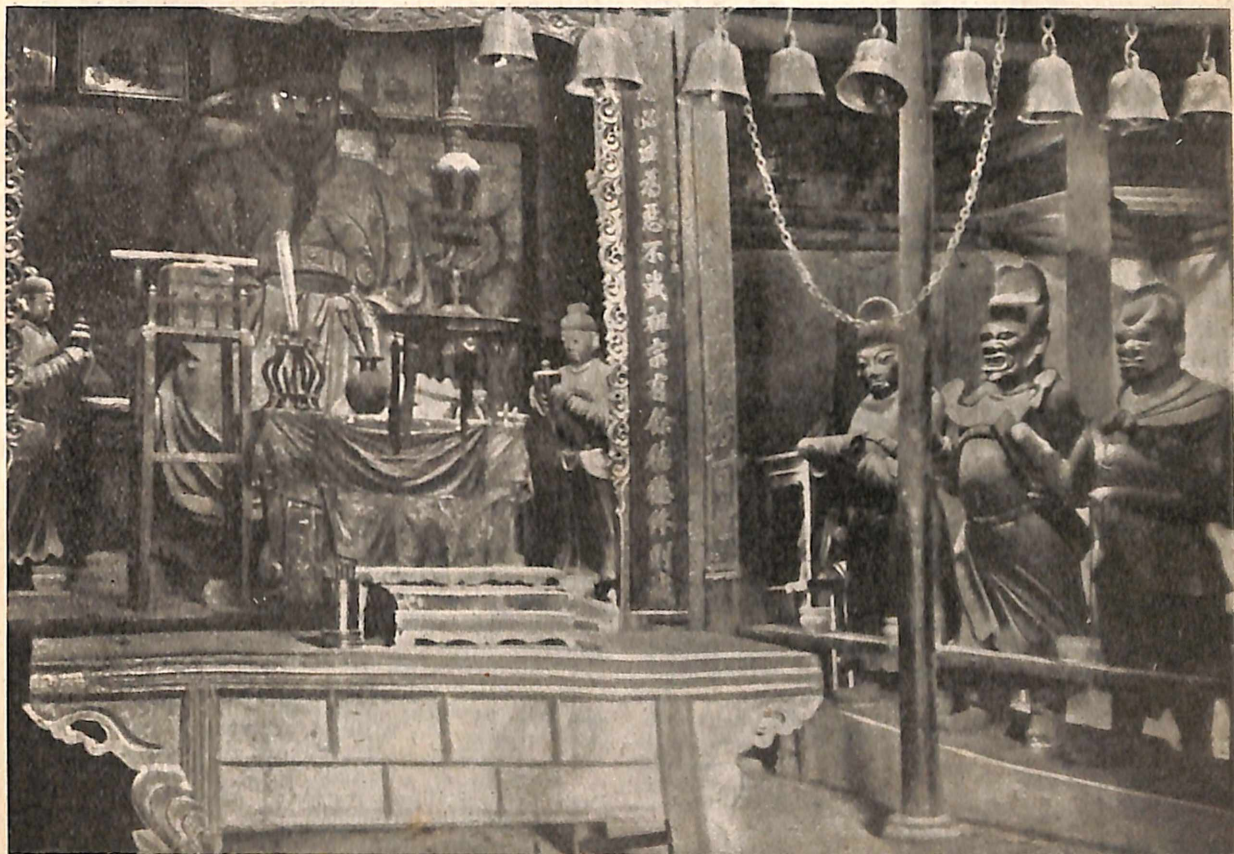
Vašej Milosti

Miguel.

To je chlapcov list.

Teraz by som pripojil ja ešte niekoľko riadkov. Predo mnou leží list Vašej Excelencie. Jak často sme ho už prečítali! Milé srdečné slovo je tak zriedkavé! A za tie Vám, Vaša Excelencia, úprimne ďakujeme. Tie slová sú nám povzbudením. Často človek potrebuje milé, otcovské slovo. Iste nie sme sami, Boh je vždy pri nás, ktorý nás poslal a všetko, čo robíme, robíme v ňom. Ale sme predsa ľudia a nimi aj zostaneme. Prídu hodiny, ktoré sa stanú nocou v nás i okolo nás. Závisí to často od telesnej i duševnej únavy, ktorú spôsobuje veľká horúčosť. Milé slovo zdvihne nás a povzbudí k novej usilovnejšej práci. Žehnaj Boh Vašu Excelenciu za tie milé slová — Pán Boh zaplať!

Tu máme teraz dobu dážd'ov. Žiaľbohu, pršava len veľmi málo. Tu u nás to ešte ujde, ale vo všetkých susedných územiach sú už siatiny celkom suché. To znamená drahotu, biedu

Pohľad do čínskeho pohanského chrámu.

a hlad a tým vzrast lúpežníckej pliagy. A to neni tu tak celkom bez nebezpečenstva. Prepadenia sa množia. Ale koľkých núti iba hlad ku zločinu. Teraz objavujú sa stále viac i onemocnenia, hlavne na maláriu a úplavicu. Úplavica trápila i mňa jeden týždeň. Ale to sú len maličkosti. Len keď kráľovstvo božie vzrastá.

Odpustite, Excelencia, že už končím. Horúčka ma núti k tomu.

Ďakujúc ešte raz Vašej Excelencii so všetkými svojimi žiakmi z celého srdca prosíme o biskupské požehnanie.

V modlitbe na Vašu Excelenciu vždy pamätlivý zostáva Vašej biskupskej milosti vďačný
P. Karol Calenberg SVD.
Bhagor.

S Číny píše jeden misionár:

Taikiachvang, 13. VI. 1936.

Excelencia!

Najdôstojnejší pán biskup!

Dovoľte mi, aby som Vám čo najsrdečnejšie ďakoval za Vašu skvelú podporu.

Týmto šlachetným činom dokázala Vaša biskupská Milosť opäť svoju lásku k našej spoločnosti. Preto ďakujem Vám, najdôst. pán biskup, ďakujem Vám z celého srdca!

Nechcem sa však uspokojiť len týmito slovami vďaky, ale ako kňaz budem ďakovať Vašej Excelencii pri sv. omši. Budem prosiť božského Spasiteľa, aby Vás i Vám sverené stádo naplnil svojím hojným požehnaním a potechou. Budem prosiť Boha, aby Vašu biskupskú Milosť až do vysokej staroby žehnal svojou milosťou k dobru sv. cirkvi a sv. misií.

V týždni po Veľkej noci navštívil apoštolský delegát čínsky nášho staručkého misijného biskupa Msgr. Henninghaua. Mnohí misionári sa dostavili do biskupskej rezidencie, aby privítali tak vysokého hosťa. Nikdy nezabudnem na tie dni. Hlboký dojem urobilo na mňa jeho privítanie. Apoštolský delegát menoval nášho pána biskupa patriarchom. Vo svojej latinskej reči oslovil apošt. delegát Msgr. Zanin nášho staručkého pána biskupa: „Ako dlho som túžil, aby

som Ťa opäť uvidel a teraz ťa už vidím. Ako syn pred svojím otcom, tak ja teraz som tu pred Tebou. Keď Teba vidím, vidím celý čínsky biskupský sbor.“ Jasne sme videli, ako vysoko si váži nášho staručkého biskupa.

Ten istý deň večer sme sa shromaždili a tu hovoril k nám apošt. delegát o hodnosti a o povinnostiach misionára. Niekoľkokrát sa vrátil vo svojej reči na nášho sv. Otca a na nášho Msgr. Henninghaua. Všetci misionári boli oduševnení pri tejto reči. Veru, my môžeme byť hrdí na nášho sv. Otca a obzvlášť pre jeho lásku, ktorú chová k Číne.

Apoštolský delegát navštívil náš ústav. Jeho návšteva urobila hlboký dojem jak na kresťanov tak i na pohanov.

Dnes na Božie Telo sme slávili procesiu. Mnoho kresťanov sa dostavilo, ba i mnohí pohani prizerali sa tejto slávnosti. Jasne je vidieť, že čínsky národ sa octlul na križovatke. Pohanstvo — kresťanstvo? Ľud vidí, ako sa rozpadajú staré pohanské chrámy a sochy bôžkov, ale nikto sa o ne nestará. Ani sami pohanskí kňazi. Mnohé pagody pohanské slúžia dnes za kasárne. Ľud stráca svoju pohanskú vieru. Preto rozumieme, že i pohani berú účasť na našich verejných slávnostiach. Tým mnohí holi už upozornení na našu sv. cirkev a mnohí už i našli cestu k nej. Od dvoch rokov robia naši pátri v Yenčovfu na Božie Telo procesiu po uliciach mesta. Priebeh procesie bol veľmi uspokojivý. I pohani okrášlili svoje domky pre eucharistického Kráľa. Takéto slávnosti budia veľký dojem hlavne v srdci mladých misionárov.

Som rád, že som došiel do Číny. Tu je zdravá a vďačná práca pre ríšu božiu. Čínsky národ je národ mohutný a zdravý a on ešte stane sa dôležitým v lone sv. cirkvi.

Prosiac Vašu Excelenciu pokorne o Vaše biskupské požehnanie

ostávam oddaný Vašej biskupskej Milosti
P. Peter Brocker SVD.
Taikiachvang — Tsining
Šantung, Čína.

MISIJNÉ OSLAVY V LUČENCI. 19. a 20. septembra bol Lučenec odiaty slávnostným rúchom. Vital v svojom strede štyroch najdôst. pánov biskupov slovenských a tiež veľké zástupy ľudu, ktorí všetci prišli na tohoročné krajinské misijné oslavy. Trojdňové pobožnosti mali za účel vyprosiť božiu milosť pre misionárov a pohanov. Veľadôst. arcipastieri prehovorili k ľudu o povinnostiach každého katolíka voči misijnému hnutiu. Počas slávností bola prevedená i hra: Kristus víťazí. Jej pôvodcom je náš páter Felix Drevek. 19. septembra bola hraná v mestskej dvorane a 20. sept. opakovaná s veľkým úspechom na hrišti Slávie. Veľké zásluhy o skvelý priebeh slávností má iste Spolok Katolíckej Mládeže.

Oslavy Ľudovíta Štúra v Bánovciach. V posledných dňoch augustových prežívaly Bánovce ozaj slávnostné

dni. Konečne nadišla doba, po ktorej slovenské srdcia už dávno túžily, totiž doba, ktorá ocenila nehynúce zásluhy nášho národného borcu a hrdinu. Vďačný národ krásnym pomníkom odvdáčil sa svojmu veľkému synovi. — Ľudevít Štúr narodil sa v Zah Uhrovcí poblíže Bánoviec. Cez celý život kráčal trnistou cestou za krajšou budúcnosťou národa. Kázal, radil, viedol, pracoval. a bil sa za slobodu národa. — Protektorom osláv bol sám pán prezident dr. Eduard Beneš, ktorý pozdravil slávnosti slovensky písaným prípisom, v ktorom ocenil veľký význam Ľudovíta Štúra v slovenských dejinách. — Slávnosti sa zúčastnili všetci národní pracovníci. Prelát Andrej Hlinka poveda k mládeži, ktorá v hojnom počte bola prítomná: „Štúr vám ukazuje cestu, po ktorej máte kráčať. Cesta trnistá bola jeho údelom, cesta trnistá i vás povedie k víťazstvu.“ — Pospolitého ľudu bolo na slávnostiach okolo 20 tisíc. —

Vzdajme dnes hold Srdcu Krista (misijná pieseň).

(Dušan Dohviezdny.)

St. H. Madunický SVD.

Vrúcné.

1. Vzdajme dnes hold Srdcu Kri - sta oh-ňom lá - sky k nám čo plá,
k nebe - siam leť pie - seň či - stá, zá - sta - va kde Kri - sta vlá:
Božské Srd - ce, shliadni na nás, ochráň náš dom, Spoloč - nosť,
v po - vo - la - ní utvrď vždy nás, zažeň hriech a zaštep ctnosť.

mf

f

2. V noci hriechu svet sa topí
mamom diavla zväbený,
pod vládcovstvom jeho upí,
pre večnosť je stratený;
ten svet chceme získať Tebe,
v lono cirkvi ho uviest,
otvorí tiež biednym nebe,
smutným útechu priniešť.

3. Počet svojich bojovníkov
láskave ráč doplniť,
pomôž premôcť protivníkov,
diablovu moc podlomíť.
Svätý kríž nech zaskveje sa
nad mestom i dedinou,
Srdce Krista, naša spása,
buď všem túžbou jedinou!

Vatikán

Svätý Otec prijal v audiencii 2000 robotníkov plynových tovární. Hovoril k nim o cene a hodnote práce. „Každá práca je cenná, ale stáva sa cennejšou, keď ju posväti viera a modlitba. Buďte si vedomí, že vyrábate ľudstvu zdroj sily, tepla a svetla.“ K majiteľom tovární prehovoril: „Ďakujem vám, že ste svojich robotníkov priviedli ku mne. Pamätajte si, že robíte samému Kristovi, čo robíte pre svoje robotníctvo.“ —

Ku skupine hluchonemých premluvil sv. Otec o láske Spasiteľovej k úbohým a chorým. Pripomenul i scénu z evanjelia, kde Kristus uzdravil hluchonemého. Ku koncu povedal: „Všetci trpiaci a úbohí majú vedieť, že sú obzvláštnymi miláčkami Božského Srdca a že len u Spasiteľa nájdu úľavu a potechu.“

Ako oznamujú talianske noviny, má byť obnovená vatikánska vysielacia. Dostane ultrakrátke vlny, a tým svätý Otec bude môcť byť v spojení i s odľahlými zemami a to bez pomoci iných vysieláčiek, ktorých dosiaľ potreboval. Po prvý raz má v novej vysielacke prehovoríť sv. Otec 7. februára 1937 k účastníkom medzinárodného eucharistického kongresu v Manile na Filipínach.

Španielski uprchlíci navštívili sv. Otca v Castel Gandolfo. V dlhej reči prejavil sv. Otec žiaľ nad zverstvami, ktorých sa dopustili a dopúšťajú komunisti a vláda, ale v jeho reči bolo i mnoho pochvalných slov, ktoré patrily tým, ktorí sta prví kresťania obeť všetko, ba i život, aby tak vyznali svoju vieru v Krista. Sv. Otec sa teší, že katolíci španielski dokázali svoju vernosť k cirkvi. Žehnal tým, ktorí trpeli a trpia pre vieru a pre spravodnosť, a tiež tým, ktorí pracujú a bojujú, aby zase zavládol v Španielsku poriadok, právo a dobré mravy.

Československo

Pán prezident dr. Eduard Beneš sa zdržoval cez september na Slovensku. Po krátkom pobyte v Topoľčiankach prehliadol manévry nášho vojska medzi Nitrou a Levicami a potom ponavštevoval mnohé slovenské mestá. V Bratislave vo svojej reči vyhlásil, že svoju smluvu „Modus vivendi“ so sv. Stolicou pokladá za najväčší čin svojej politiky.

Ďalej prehliadol, že čoskoro bude riešená otázka biskupstiev na Slovensku a Slovensko dostane svojho arcibiskupa. (S. Z.)

Vyučovanie na bohosloveckej fakulte v Bratislave začalo sa zimným semestrom tohoto roku. — Seminár z Trnavy bol preložený do Bratislavy a z bývalého seminára v Trnave sriadili pátri saleziáni konvikt pre študentov. (S. Z.)

12. septembra obliekol Jeho Exc. najdôst. pán biskup nitriansky 8 klerikov-novicov Spoločnosti Božieho Slova. Kláštor na Zobore je provizorne zariadený pre novicov. V ďalších opravách sa pokračuje. — Tak po dlhej prestávke kláštor zase koná svoje poslanie. Po benediktínoch a kamalduloch kláštor sa stáva noviciátom našej misijnej spoločnosti a tiež aj vhodným miestom pre duchovné cvičenia.

Španielsko

Pred očima Európy stojí príšerný obraz občianskych bojov, vraždenia a pálenia. Obraz Španielska, kde brat brata zabíja, kde teče krv a horia mestá a dediny. Smutný to veru obraz. Odkedy sa už len bijú! Ako dlho trvajú tie nepokoje! Dávno je už tomu, čo vyhnali kráľa zo zeme. Ale od tej doby ešte nenastal pokoj. Raz bola jedna strana na vrchu, druhé robily revolúciu. Raz čoskoro to bolo zase opačne. A nakoniec Španielsko sa vrhlo do toho najhoršieho, do komunizmu a anarchie.

Je to ale pre všetkých i obraz poučný, ba výstražný. Ukázal nám, čo to má byť ten ľudový front. Komunizmu sa už ľudia báli. Preto jeho prívrženci menujú sa vo všetkých štátoch celkom „nevinne“: ľudový front. Ale hneď sa ukázalo v Španielsku, že ľudový front je len novým vydaním komunizmu. — — V Španielsku došlo vo februári tohoto roku k voľbám. Padla doterajšia katolícka vláda. 4 milióny a 400 tisíc hlasov dostal ľudový front (komunisti a socialisti spolu), 5 miliónov a 100 tisíc dostaly pravicové strany, ktoré však nešli spolu. Štyri milióny hlasov nebolo odovzdaných. Katolíckej strane Accio popular nebolo dovolené voliť. Po takýchto voľbách sa dostali k moci červení. (S. Z.)

Trňom v očiach im boly katolícke spolky a školstvo, ktoré mali v rukách rehoľníci. Katolícke školy boly poštátnené, katolícke spolky rozpustené a začalo prenasledovanie popredných ľudí. Keď však komunisti zavraždili predáka pravicovej strany, došlo k verejnému boju medzi socialistickou a komunistickou vládou a občanmi, ktorí boli iného smýšľania. —

Tažko je dosiaľ udat počet obetí, ale o mnohých ohavných skutkoch sa určite vie, lebo očiti svedkovia, ktorí videli všetky tieto ohavnosti a ktorým sa podarilo uprehnúť za hranice, o tomto svedčia. Udáme niekoľko málo zpráv o tých strašných zločinoch a diabolských skutkoch.

Salezianky kláštora Monte Tibidabo boly zúrivým zástupom dorezané a dopichané a ich telá zneuctené.

V kláštore karmelitiek boly i mŕtvolvy dávno zomrelých sestier vykopané, zbavené rúcha a roztrúsené. Kostrám medzi čeluste vopchali cigary a na prsá pripáli rôzne smiešne nápisy.

Do iného kláštora vnikly v nočnej dobe rozzúrené ženy. Povyťahovaly sestry z ich izbičiek, vyvliekly ich na ulicu, zvliekly im rúcho a k smrti ich dopichaly špendlíkmi a ihlami.

Saleziani, ktorí v predmestiach Barcelony živili a zdarma vyučovali robotnicke deti, boli väčšinou postrieľaní, alebo iným spôsobom umučení. (R. P.)

Barcelonský biskup Rubini, ktorý ďakuje len ostrému zakročeniu italského konzula, že vyviazol istej smrti, vyhlásil, že v jednej noci požehnal vyše 300 mŕtvol svojich kňazov. (Kipa.)

Viacerým rehoľníkom luza poodtŕňala hlavy a nosila ich na strieborných tanieroch po najživších uliciach Barcelony.

Jednoho rehoľníka obesili na mariánsku sochu, jedného za živa prepilovali, mnoho kňazov pribili na kríž, jedného dokonca dolu hlavou.

I päť biskupov podstúpilo už mučenícku smrť, medzi nimi biskup zo Siguenza a z Jaén boli za živa upálení. A v celej provincii katalonskej to takto vyzeralo. — A v Madride podobne. V prvých týždňoch tam bolo odsúdených a hrozne umučených 733 kňazov a popredných ľudí pravicových strán. A koľko toho bude teraz po mesačných bojoch? (S. Z.)

V jednom kláštore zajali komunisti 40 rádoých bohoslovcov. Po čiastkach ich denne odvádzali a hrozne ich mučili. Ostatní sa posilňovali na strašný osud a spievali nábožné piesne. Keď poslednú čiastku viedli cez mesto, divoký zástup ich trhal za rúcho a volal: Pre toto čierne rúcho musíte zomrieť. Oni veselo odpovedali: Pre toto rúcho radi zomrieme. Ostali na žive len dvaja Argentínci, lebo ich cudzincov komunisti sa báli zavraždiť, aby nemali nepríjemnosti s Argentínou. Títo dvaja svedčia o mučeníckej smrti svojich spolubratov. (Kipa.)

Tohoto zúrenia sa účastnia hlavne tiež ženy a aj nedospelé deti, ktoré vláda ozbrojila a nahuckala. —

A — jako sa díva na toto svet? Celkom ľahostajne. Veď to bijú kňazov a katolíkov. Nikto okrem sv. Otca ešte neprotestoval. Ale za komunistickú vládu protestujú mnohé národy. — Aj naši „soudruzi“. Francija a Rusko podporujú komunistov a tiež inde sa robia sberky pre nich. Pravda u nás tiež. (S. k.)

Komunisti svätokrádežne sa prevínili i tým, že pokradli omšové kalichy, monstrancie a iné drahocennosti. Zneuctili i Prevelebnú sviatosť oltárnu. Vysypali premenené hostie a skákali po nich. Inde nosili tieto ako odznak na kabátoch. Ba v jednom kostole usporiadali hostinu, pri ktorej si podávali premenené hostie ako zákusky. (R. P.)

Červeným sa ale začína zle vodit. Národné trupy stále napredujú. Mnoho dôležitých miest už dobyli a koncom septembra už boli u Madridu a tiež pred Malagou. Pokračovali by chytrejšie, keby Francija a Rusko nepodporovalo komunistov lietadlami, zbraňou a vojskom. (S. k.)

Modlime sa za prenasledovaných kňazov a katolíkov a za úbohé Španielsko.

Francúzsko

Pri 64. národnej púti francúzskej do Lourdes bola náhle uzdravená slečna Lucy Halary z Paríža. Už od útleho detstva trpela na zmäknutie kostí, musela stále ležať a bola len umele živá. Po kúpeli v záračnom prameni mohla bez pomoci vstať a sa pohybovať a prijať obyčajné jedlá. Prítomní lekári ju uznali za úplne zdravú a jej uzdravenie vyhlásili za nevysvetliteľné prirodzenou vedou. Komisia lekárov a zástupcov duchovnej moci má teraz vyriešiť, že sa jedná o nový zázrak. (Kipa.)

72 členov francúzskej akadémie vied malo odpovedať na otázku: Stojí terajšia veda proti náboženstvu? Vie terajšia veda dokázať nesprávnosť viery? Len jeden jedinký — fyzik Perrin — odpovedal, že veda môže dokázať, že viera nemá miesta vo vede a že všetko je nepravda, čomu veríme. Ostatných 71 odpovedalo, že terajšia pravá veda nestojí v protive s vierou, že nemôže dokázať nesprávnosť viery, ba mnohí zdôrazňovali nutnosť náboženstva a viery i pre učencov. (S. Z.)

V terajšej francúzskej socialistickej vláde je 6 židov. Ministerský predseda je tiež žid a to miliónár — no pri tom zástupca chudoby — Leon Blum. — (S. Z.)

Sväz katol. akademickej mládeže francúzskej potešiteľne sa vzmáha. Za povinnosť si vzali tiež: aspoň raz do roka pristúpiť k sviatostiam Sväz bol založený roku 1913. Vtedy len 4 akademici pristúpili k sv. prijímaniu, toho roku ale už vyše 19 tisíc. (Kipa.)

Komunistická mládež neprestáva lákať mládež katolíku do svojich osídliel. Keď snemovala tohoto roku mládež katolícka v Paríži, po celom meste bolo možno vidieť plakáty nasledujúceho obsahu: Katolícka mládež! My si vážime (?) vášho náboženského presvedčenia. Vy bojujete o krajšiu budúcnosť i my. Spojme svoje sily, bojujme spolu za našu mládež!! Ale katolícka francúzska mládež vie, že: Keď vtáčka chytajú, pekne m' spievajú. — Katolíci prisne odsúdili každú spoluprácu s komunistami a časopis „Terre Nouvelle“ (Nová zem), ktorý mal napomáhať túto spoluprácu, bol biskupmi daný na index. (S. Z.)

Anglicko

Vo vysokej kráľovskej rade anglickej je až 15 katolíkov. Zaujímajú v nej popredné miesta a majú vliv i na určovanie smeru anglickej politiky. Medzi najpoprednejších sa ráta knieža z Norfolk, vrchný dvorský maršál, ktorý riadi i prípravu na korunovanie kráľa, ktorému má byť už budúceho roku. (S. Z.)

Arcibiskup westminsterský vydal pastiersky list, v ktorom opisuje ohavnosť španielskych komunistov. Vyzýva svojich veriacich k modlitbám za úbohé Španielsko a svojich veriacich k modlitbám za úbohé Španielsko. I my môžeme sa len tak netečne dívať na Španielsko. I my musíme byť prichystaní, keď už súrodov dom horí.

Červený teror chce zničiť kresťanstvo a kultúru ducha.“ (Kipa.)

Katolícki biskupi anglickí vyzvali prosebným dopisom kráľa, aby dal preskúmať stav nízkych robotníckych vrstiev ľudu, ktoré temer stále trpia podvýživou, hoci na iných miestach potraviny sú úmyselne ničené, aby len ceny ostaly na stálej výške. Biskupi ho prosia, aby odsúdil a zakázal úmyselné ničenie potravín. — (S. Z.)

Irsko

Tohoročnej púti k hore sv. Patrika, apoštola Irčanov, zúčastnilo sa 25tisíc pútnikov. Prítomný arcibiskup z Tuam napomínal pútnikov, aby i v týchto ťažkých časoch pevne sa pridržali viery svojich otcov, lebo len tak udržia slávu a slobodu svojho národa.

V severnom Irsku, ktoré patrí Anglii, stále ešte trvajú protikatolícke búrky. Katolíci protestovali u vlády v Belfaste i v Londýne, a keď vláda nič nerobila, hoci mnoho katolíkov divoká luza protestantská zamordovala, irskí katolíci sa obrátili o pomoc na Spoločenosť národov. Teraz vláda už začína zakročovať. Dala rozohnať shromaždenie protestantskej ligy, ktoré malo byť namierené proti katolíkom.

Sväz irských remeselníkov vyhlásil, že sa bude riadiť zásadami pápežských encyklik a nie svodmi komunistov a fašistov. (S. Z.)

Grécko

Grécko stálo v posledných týždňoch nad hlbokou priepasťou. Len nedávno, čo pochovali republiku a slávne privítali kráľa, a už to tam vrie zase. Komunisti začali štrajkovať a dochádzalo k pouličným bojom. Situácia bola veľmi povážlivá. Ale tú zachránil generál Metaxas. Rozpustil pomalý parlament a vyhlásil stav obleženia. Vojsko obsadilo ulice a dôležité podniky a tým oslobodilo ľud od hrôz občianskej vojny. I tu mala prsty Moskva. I tu mali komunisti „svoj“ cieľ, totiž, aby pri plameňoch kláštorov na posvätnom Athose nastala „nová doba“. Vláda pochytila vodcov ľudového frontu komunistického a tým sa bude asi ťažko dýchať. (S. Z.)

Maďarsko

Už teraz sa robia veľké prípravy na 900. výročie smrti sv. Štefana. Vydávajú rôzne publikácie, aby pripravili ľud na tento veľký deň.

I v Maďarsku šarapatí moderné pohanstvo. Vraj Maďari sa majú vrátiť k starému azijskému pohanstvu, lebo kresťanstvo vraj ich skazilo a degenerovalo. Pohanstvo im vraj dodá starej sily a slávy. Nová sekta uctieva hlavne boha Hadura, hoci toto meno sa objavilo v maďarskej poezii až v 19. storočí. Majú i svoje obrady. Tak na príklad miesto nášho krstu rozrežú líca dieťaťa ostrým nožom, aby tak nadobudlo strašného výzoru, aký mali ich predkovia. Vrchnosti sa postavily proti tomuto hnutiu, ale v tajnosti ešte prekvitá. (S. Z.)

Na svetovej výstave katol. tlače vo Vatikáne Maďari museli zo svojho výstavného sálu odstrániť plakáty a mapy urážajúce štáty Malej Dohody a propagujúce revíziu hraníc. (Nový Národ.)

Polsko

V posledných dňoch augustových zasedal v Čenstochovej synod (snem) poľských biskupov, ktorí rokovali o páčivých otázkach prítomnosti. Prítomný bol i pápežský poľský nuncius.

Poľská vláda postupuje ostre proti komunistickým elementom v štáte. Vo Varšave rozpustila ligu pre ľudské práva (tiež slobodomurársky spolok) a organizácie voľnomyšlienkarov.

Poľskí univerzitní študenti putovali v posledných prázdninách k Matke Božej do Čenstochovej. Púti sa zúčastnilo až 15 tisíc akademikov. V Čenstochovej boli vtedy i poľskí biskupi a veriaci ľud poľský počtom vyše 100 tisíc. Tak sa sišli študenti so všetkými vrstvami

národa a sľubovali spolu Matičke Božej, že budú verní svojej viere, za ktorú sú ochotní i bojovať a obety prinášať. — (D. G.)

Rakúsko

Novým pápežským nunciom vo Viedni stal sa doterajší pápežský nuncius v Peru, msgr. Cicognani. Viedenská nunciatúra bola uprázdnená, lebo doterajší nuncius Sibilia bol sv. Otcom vymenovaný za kardinála.

V arcibiskupstve viedenskom a solnohradskom bola nariadená nedeľa modlitieb za Španielsko. V patričnú nedeľu bola slúžená vo všetkých kostoloch len tichá sv. omša, kázeň bola všade o pomeroch v terajšom Španielsku.

Odpoludnia veriaci vo všetkých kostoloch cez celú hodinu pred vyloženou Sviatosťou odprosovali Pána za urážky a svätokrádeže, ktoré boly spáchané od španielskych komunistov počas občianskych bojov.

Počet pútníkov do Mariacelu stále vzrastá a to nielen z Rakúska, ale i zo zahraničia. V posledných mesiacoch denne sa počítalo až na 8—10tisíc pútníkov. Denne priemerne sa sposedalo 1100 ľudí. (S. Z.)

Spojené štáty

Svätý Otec prijal na audiencii biskupa Gallaghera z Detroit a povedal mu, že verí, že Amerika ostane zemou pokoja a svoje spory vyrieši cestou vzájomného dorozumenia a nie násilia.

Americkí biskupi odkúpili na juhu Spojených štátov blízko mexických hraníc veľký hotel, ktorý chcú premeniť na seminár pre mexický kňazský dorast. Iste krásna myšlienka.

Kanada

Podľa posledného sčítania ľudu má Kanada 10,376.786 obyvateľov. Dľa vyznania je z nich:

4.285.388 katolíkov. Spojená cirkev kanadská (metodisti a časť presbyteriánov) má 2,017.375 vyznavačov. Anglikáni počítajú 1.635.615 členov, samostatní presbyteriáni 850.728, baptisti 443.341, luteráni 394.194, židia 155.614, pravoslavní 102.398, mennoniti 88.736 a ostatné cirkvičky 403.397 členov. Toľko ich je a každý má „pravdu“.

Mexiko

Na začiatku tohoto storočia bolo v Mexiku 46% obyvateľov analfabetov (ľudí, ktorí nevedia ani čítať ani písať). Teraz po revolúcii stúpil ich počet až na 80% (z každých 100 ľudí nevie 80 ani čítať ani písať). Lahko bolo komunistom vyhnáť rehoľníkov a mnášky, ktorí predtým temer zdarma vyučovali deti, ale teraz je ťažko nahradiť tieto lacné učiteľské sily. Vyhnali a pozabíjali „čiernych zpiatočníkov“, ale páni pokrokári neurobili ničoho pre pokrok, iba ak tých 80% analfabetov a tiež to, že pokradli alebo popálili všetky umelecké pamiatky po kostoloch a kláštoroch. Lahko je kaziť, búrať, ale — ťažko sa stavia. Ovšem, im na tom pokroku veľmi nezáleží. — — — (K.)

Argentína

V Buenos Aires vo vile bývalého poslanca Bunge našla tajná polícia 109 členovú komunistickú spoločnosť vraj „pri čajovom tanečnom večierku. Medzi chytými je 50 žien. Veľká väčšina je Židov. Samý Aron, Mojžiš, Lévi, Héli, Izák, Jakub, Noe a samá Ester, Ráchel, Sára, Fany, Fenía, Iris. A priezviská? — Židia z Nemecka a z Poľska! Vidíme zase, odkiaľ vietor duje!!! — Polícia našla i tajnú komunistickú tlačiareň, kde zhabala cenný materiál o plánoch komunistov a tiež chytila tam i obávaných komunistických vodcov Candala a Pezeza.

Povestný maďarský komunistický tyran a krvožiznivec žid Béla Kun, ktorý po prevrate červeným režimom oblažoval Maďarsko a vpadol i na Slovensko, ktorý potom ako komunistický komisár zúrili v Rusku na Krime a ktorý bol tohoto roku poslaný do Španielska organizovať komunistov, odchádza do Argentíny, aby

i tam sa mohol osvedčiť vo svojom diele. V Španielsku je už hotový, teraz chce ohnúvajú a krvavú faklu nenávisť a triedneho boja preniesť i do Argentíny. Ovšem, tam to pôjde trochu ťažšie, lebo tam ho už polícia vyhľadáva.

Brazília

V knihe „O Brasil Catholico 1936“ podáva páter Lehmann SVD. prehľad katolicizmu v Brazílii. Brazília, ktorá má rozlohu temer ako Európa a 40 miliónov obyvateľov, je rozdelená v 96 cirkevných provincií. V roku 1892, kedy zaniklo slobodomurárske cisárstvo, mala len 8 miliónov obyvateľov a len 12 cirkevných provincií. Z 92 cirkevných provincií je 17 arcibiskupstiev, 34 biskupstiev, 23 prelatur a 2 apoštolské prefektúry. — Svetských kňazov má Brazília 2466 a 847 teologov vo veľkých seminároch a 1914 študujúcich v malých seminároch. Svetské kňazstvo podporuje ale v jeho namáhavej práci 2028 rehoľných kňazov a 647 rehoľných teologov, 1128 rehoľných bratov a 8826 sestier z 89 spoločností. Sestry riadia samy 400 kolegií s 91,069 deťmi. Ďalej sú činné v nemocniciach, starobíncoch a opatrovniach, v sirotincoch a mnohé venujú svoje mladé sily ošetrovaniu malomocných. — —

Filipíny

Už je oznámený program 33. medzinárodného eucharistického kongresu v Manile, v dňoch od 3. do 7. februára 1937. 2. februára je slávnostné privítanie pápežského legáta. 3. februára sa otvorí kongres. V hlavných troch kostoloch sa vyloží Prevelebná sviatosť a ostane vyložená vo dne v noci až do konca kongresu. 4. febr. je deň žien, 5. deň mužov so spoločným sv. prijímaním o polnoci. 6. február je vyhradený deťom. Každý deň odpoľudnia sú medzinárodné shromaždenia. Siedmeho februára dopoludnia slúži pápežský legát pontifikálnu sv. omšu a po obedu je záverečná procesia s Najsvätejším, na konci ktorej sv. Otec rádiom udelí všetkým účastníkom apoštolské požehnanie. Slávnosti zakľúči reč pápežského delegáta a požehnanie s Najsvätejším. (Kipa.)

Čína

Katolícku pekingskú univerzitu Spoločnosti Slova Božieho navštívili dvaja štátni inšpektori z Nankingu. Prísne preskúmali metódy a obsah vyučovania, stav, budov, žiactva a profesorov. Ich úradná zpráva o výsledku inšpekcie je pochvalou našej katolíckej univerzity. So všetkým holi spokojní. Obdivovali fyzické, chemické a bakteriologické laboratóriá a prisľúbili, že v budúcom roku štát zvýši podporu univerzite, aby sa mohla sriadit ešte fakulta pre národohospodárstvo. Pekingské mestské noviny nezabudli pripomenúť, že zpočiatku medzi 14 súkromných univerzít katolícka univerzita v Pekingu stojí na prvom mieste. (Fides.)

Na svetovej výstave katol. tlače v Ríme je zastúpená Čína 115 časopismi a novinami. Novín je sedmoro a ostatné, počtom 108, sú časopisy. — Denne vychádzajú 2 noviny a jeden meteorologický časopis. Týždenne vychádza 11, mesačne 44, ostatné v inom časovom odstupe. — Z tohoto počtu je 61 časopisov čisto náboženských, iné sú kultúrne, politické, zábavné, hospodárske, výchovné a poučné. — Najviac ich vychádza v reči čínskej a to 54. Francúzsky 21 a čínsko-francúzsky 8; anglicky 8 a čínsko-anglicky 6. Portugalsky, taliansky a španielsky po 3, latinsky dva a čínsko-latinsky 3, nemecky jeden a jeden anglicko-francúzsky. Dva časopisy vychádzajú mnohorečové. — Najviac časopisov vychádza v Pekingu (Pejpin) a to až 25. Za ním nasleduje Šanghaj so svojimi 23 časopismi. Ďalej od týchto Makao so 6, Hongkong 5 a Kanton 3. Iné provinciálne mestá majú po dvoch a po jednom. — Odberateľov majú najviac denníky a to 25.000 a 30.000. Iné časopisy čítajú 500—1000 až 3000 odberateľov. —

Známy čínsky laický apoštol Lo Pa Hong stavia zase veľký sirotinec, ktorý má byť domovom až pre 4000 sirot. Pre začiatkové stavby odovzdal 100 tisíc dolárov. (Fides.)

MEZDI MALUČKÝMI

Akmdove zážitky zo Sahary.

Rady pohoničov sa riedia. Kone, dromedári, krvou zbarvené burnusy ležia v piesku.

Zrazu zastaví sa veľblúd detí, stonajúc natiadne krk. — Akmadu uchopí svojho priateľa za ruku, obaja soskočia. Ich verný koráb púšte klesne s temným chrčaním do piesku.

Stanko i Akmadu natiáhli sa do piesku, aby neboli vystavení guľkám. Pozerajú za zbytkom karavány. Opatrne premeriava Stanko okolie.

S hrôzou spozná podľa modrého lithamu (závoj, ktorý kryje tvár) v nepatrnej vzdialenosti obávaného veľkého banditu Tuaregov. Kam sa schovať? Za mŕtvolu veľblúda? Rukami vyhrabe priehlbínu v piesku. Akmadu pomáha.

„Musíme sa zahrabať do piesku, to ide ľahko.

— Ticho, prichádzajú!“ — — — — —
Jeden lupič blíží sa k nim — — zastane niekoľko krokov opodiaľ a schýli sa k padlému veľblúdovi.

Hrabive siaha po hojných zásobách proviantu, ktorý je zašitý v kožených vreciach.

„Ha, to sa vyplatilo!“ Ponáhľa sa schamrať všetky drahocennosti a ubáňa za svojimi kompánmi, ktorí už majú pred ním hodný náskok.

Chlapci si uľahčene vydýchnu. Opatrne pozorujú okolie ako liška alebo zajac zo svojho brloha, kým i posledný lupič nezmiznul z obzoru. Stanko vyskočí zo svojho úkrytu, Akmadu ho pomaly nasleduje. Deti striasajú prach so svojich šiat.

„Akmadu, nie si rád, že nás Boh zachránil pred týmto hrozným Tuaregom?“

Nijaká odpoveď.

„Prečo mlčíš?“

„Akmadu sa tešíť, že nebyť mŕtvy, ale teraz biely náčelník a Akmadu byť sám — a to nebyť dobre. Akmadu mať hlad!“

Jak pekne hrá to rádio!

Stanko uvažuje: „Najaké zásoby tu musíme najst a potom priamo k palmám, vydržať ako dlho sa dá.“

Spoločne začínajú pretriasat vrecia, ktoré sú porozhadzované po zemi. Ale lupiči ich dobre vyprázdňovali a vzali všetko so sebou.

Zrazu sa Akmadu radostne ozve: „Datle — — a mnoho!“

„Mám likér“, volá Stanko, ktorý našiel jeden mech na vodu.

„Teraz mnoho ješ“, vysvetľuje Akmadu, ktorý iskriacimi očiami premeriava vrece.

V múdrej predvídavosti rozdeľuje mladý vodca zásobu: desať datiel pre čierneho, deväť pre bieleho.

„Vody sa môžeš napíť, koľko chceš. Za niekoľko hodín dosiahneme oázu.“

Zásobárňu Stanko pečlivo uzavre. S nemým vzdychom odovzdanosti poddáva sa malý černoško svojmu osudu. Kým sa vydajú na cestu, chce Stanko podľa kompasu určiť presnejšie smer oázy. Bystré oči Akmdove sú mu na dobrej pomoci.

„Tam — — tam, biely náčelník, byť mnohé palmy.“

„Bravo! máš pravdu. Teraz však rýchlo! Ešte dve hodiny, a sme ani v raji.“

Amadu si prehodí na plece vrece s datlami, Stanko vezme druhé. Slnko páli.

„V tóni nejakého palmového domčeku bude príjemnejšie, nemyslíš?“

„Sú aj tam datlovníky?“ pýta sa Akmadu, ktorý na každých desať krokov hladká vrece so zásobami.

„Zaiste.“

Idú dve — tri, štyri hodiny! Zmrká sa. Nastáva noc.

„Akmadu by chceť spať“, vzdychá malý černoško.

„Palmy tak ďaleko! Ráno pekný deň, my vstať už pred východom slnka!“

Na smrť vysilené klesnú obe deti do piesku a o niekoľko minút putujú už vo sne po peknej oáze.

Stanko sa zobudí zavčasu. Obzor je jasný, nebo bez obláčka. Rýchle vystúpi na najbližší násyp. Nehatene blúdi jeho zrak po širšej stepi.

„Zaujímavé, celkom som stratil smer oázy.“

S dvojnásobnou pozornosťou upiera svoj zrak k obzoru a hľadá aspoň nejaký náznak.

„Na západe to musí byť.“ — — Ale nič nevidieť, celkom nič. Zrazu ako ostrý šíp preletí mu hlavou myšlienka. — —

„My musieť najprv jesť, než sa dať na cestu“, ozve sa Akmadu, ktorý sa došúchal i so svojim vrecom.

Stanko mlčí.

Úzkosť a strach vidieť v jeho ťahoch. „Povedz, vidíš oázu?“

Akmadu pozerá s napnutou pozornosťou, zrazu pustí vrece na zem.

„Ach, to byť klam. Špatný klam púšte! — — Nijaká oáza, ach, my umreť — —!“

Fata morgana ich oklamala, a to práve v zúfalejšej situácii.

Stanko cíti, že je po všetkom. Ale keď pozre na svojho sprievodcu, ktorého toto sklamanie zasiahlo ako divý blesk a ktorý bedákajúc leží v piesku, vzchopí sa. Hladkajúc hlavu malého černoška, láskave sa mu prihovára: „Akmadu, maj nádej. Ešte neni všetko stratené. Všetkým mám kompas. Pustíme sa smerom, ktorým tiahla karavána, už len niekam prídeme. So zásobami môžeme vydržať ešte niekoľko dní. A Pán Boh nám už len nejakú pomôže.“

Toto rozhodné počínanie dodá chuti a odvahy i Akmadovi. Obaja sa dajú na cestu, kým horúčosť není neznesiteľná. Občas začne Stanko písať alebo spievať nejakú veselú pesničku, aby udržal náladu, ktorá niekedy hrozí povážlivo klesnúť.

Dobrodružné príhody z biblie slúžia striedavo na povzbudenie i zábavu. Zpráva o stvorení zvierat, obzvlášť rýb, budí v Akmadovi veľký záujem. Ale potopa je pre vieru malého katechumena tvrdou skúškou. „Ako je to mo-

žné, vtedy bolo na zemi toľko vody, a teraz jej je tu v púšti tak málo?“

„Škoda, že teraz Allah nechce poslať potopu“, vzdychá Akmadu.

„Veď by si sa hneď utopil.“

„Akmadu nemať pred utopením strachu! Akmadu by vypil s bielym náčelníkom všetku vodu a potom byť my obaja šťastní!“

„Máš skvostné myšlienky.“

Ale vrece s datlami je stále ľahšie, mech s vodou denne viac splaskne. Často musia odychovať, lebo pod pražiacim slnkom dlhé pochody sú nemožné. Posledná datla — —! Akmadu odhodí prázdne vrece — —. Už len niekoľko kvapôk vody. Oboch chlapcov sa zmocní skľučujúca úzkosť.

„Smäd!“ bedáka Akmadu.

Daromne sa snaží Stanko potešiť maličkého. Ani nádej na pomoc ho už nevie uspokojiť.

„Pomoc — — v púšti — — ja nič nevedieť — — Allah, ak nás ty nezachrániť — ráno musieť zomreť.“ So svesnou hlavou vlečie sa černoško vedľa svojho „šéfa“.

„Dokiaľ to ide, musíme napredovať, Akmadu — — odvalu!“

Nijaká odpoveď.

Bože, pomôž nám! Ak nás už tu sily opustia, sme stratení.“ — —

Silnejšie podopiera rameno chlapcovo — — potom cíti podivný závrat — — — kolená sa mu trasú, zmocňuje sa ho slabosť. Načo pokračovať v ceste? — —

Ešte niekoľko krokov — — a obe deti klesnú vysilené do piesku.

Mŕtve ticho. — — —

Stanko sa vzchopí prvý.

„Akmadu?“

„Šéf!“

„Upi si trochu“, s námahou mu podáva skoro prázdny mech.

„Nie, biely priateľ najprv — —.“

„Ja už necítim smäd!“

Malý černoško pozre svojmu priateľovi hlboko do očí.

„Ó dobrý šéf, Akmadu piť, potom zomreť.“

„Áno, zomreme, ale po smrti príde raj.“

„Biely vodca ísť do raja, Akmadu zostať sám!“

„Chceš aj ty so mnou?“

„Ó, áno, s tebou — —!“

Slabý zásvit objaví sa v hasnúcich očiach dieťaťa. „Ale Akmadu byť čierny, ty biely.“

„Krstom tvoja duša obelie. Barva kože nerozhoduje. Chceš sa stať mojím malým bratom? Týchto pár kvapôk na to postačí.“

„Áno, áno, rýchlo, rýchlo, a oba vtiahneme do raja. Akmadova hlávka klesne do piesku. Stanko vezne mech a podopiera slabé telo dieťaťa o svoje kolená. „Akmadu, veríš v Boha?“

„Áno, ja veriť!“

Modlitba 14ročného chlapca vznáša sa k nebesám. „Bože, pomôž mi na Tvoju česť udeliť hodne túto sviatosť.“ Niekoľko kvapôk vody zmáča hlavu černoškovi. „Jozef, ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha svätého. Amen.“

Ešte dlho ležia vysilené deti nechybne vedľa seba. Len Boh a anjeli boli svedkami dojímavého divadla, ktoré sa tu pred chvíľou odohralo.

Stanko otvorí oči.

„Kde som? — Na veľblúdivi? — — Na útku? — — Kto ste?“ — Pokúša sa vzpriamiť. „Kto je len tento múr, čo ma drží? Ste Arab? — Kam ideme?“ — S láskavou, usmievavou tvárou pozoruje Arab prebúdajúce sa dieťa, vytiahne z opasku fľašu a podáva mu. Stanko vypije niekoľko glgov a zaspí znovu. Ale po chvíli začína sa znovu vypytovať. „Kto ste vy? Kde sme?“

„Buď bez obavy. Prislúšník tvojej barvy zachránil Tagenerfa, preto zachráni dnes Tagernerf belocha.“ Slabá vzpomienka na minulé udalosti vynoruje sa mladému skautovi. Púšť — mučiaci smäd — potom krst a smrteľný zápas v noci.

„Kde je Akmadu?“

Černoško je upevnený v zadu. Jeho meno vzbudí ho zo spánku.

„Biely šéf — smäd — rýchlo krst.“

Arab zrýchli tempo. Konečne vidieť vojenský tábor.

„Kde sme?“ dozvedá sa Stanko napnute. „Na hraniciach egyptského Sudanu.“ Ešte asi 100 krokov a veľblúd klakne do piesku. Opatrne zdvihne Tagernerf obe deti zo sedla a zmizne vo veliteľovom stane. O niekoľko minút sa znovu objaví i s veliteľom. „A kde sú deti?“ „Tu.“ Dôstojník sa schýli nad ne. „Ešte ich zachránime, Tagernerf, doprav ich do niektorého stanu.“

Po dlhých strádaniach javia sa účinky pečlivej opatery. O niekoľko dní rozpráva Stanko dôstojníkom svoje dobrodružné príhody... „Po krste malého černoška stratil som povedomie, a neviem, čo sa so mnou ďalej dialo.“ Veliteľ načúval zpráve s netajeným údivom. „Dobre si vykonal svoju úlohu! Nakoľko viem, našiel vás potom jeden z mojich ľudí. Práve ste boli na kraji hrobu. Tagernerf vás sem priniesol. Teraz je koniec blúdeniu. Najdôležitejšia vec je, aby ste sa čím skôr zotavili. Tvoji rodičia, Stanko, majú asi o teba veľkú starosť. Len čo to pôjde, dopomôžem ti na sever.“

„Ďakujem, pán veliteľ. Som veľmi povďačný.“

„V najbližšom čase ide odtiaľto väčší transport do Z. Môžeš sa pripojiť, odtiaľ už najdeš priaznivú príležitosť do vlasti.“

„A Akmadu?“

„Ach na toho som celkom zabudol.“

„Je kresťanom, ja som za neho zodpovedný.“

„Hm, viem. — — Azda by som ho mohol zamestnať tu v kuchyni.“

Stanko predstiera zdvorile, ale rozhodne svoje námietky. Veliteľ svolí jeho návrhu priviesť Akmadu na neďalekú misijnú stanicu. „Nieкто z mojich ľudí môže vás zaviesť k pátrovi Bernardovi. Ten sa ho už ujme a najde mu dobré miesto. Môžeš byť istý, že takto sa stane z neho poriadny človek. Ale potom sa musíš sem vrátiť. Nateraz si mojím zajatcom.“

Raz dva mal Akmadu sbaľené svoje veci. Dobrý veliteľ pridá niekoľko krabíc s konzervami: „Pre pátra, lebo viem, že nemá nič.“

Druhého dňa opustia Stanko, Akmadu a čierny robotník, skúsený Juki, tábor. Vzduch je ešte pomerne chladný, podmienky pre cestovanie priaznivé. Stanko si píska veselú pesničku. Proti svojej obyčaji malý černoš sa nepripojuje, zdá sa, že je pohrúžený do zasmušilých myšlienok. Stanko rozumie tajnej radosti svojho malého sprievodcu a snaží sa ho tešiť: „Nemôžem ťa vziať so

sebou domov, lebo zlý Taderť by ťa žiadal späť. Dnes ideme do kresťanskej obce, tam je „Marabu“, ako ho ty voláš. My hovoríme kňaz alebo páter. Akmadu sa stane jeho synom a bude veľmi šťastný.“

„A ty, šéf, pri Akmadovi zostať“, pripojí prosebne černoško. —

„Kto vie? I to sa ešte môže stať — — —!“

Vstup do šumiaceho lesa oživí trochu rozhovor. Podivný pohľad na prekvapujúcu tropickú vegetáciu poskytuje načas dost látky zahnať trápne myšlienky. Po spleťtých chodníkoch preniknú konečne lesom. Radostne predierajú sa slnečné paprsky vädúcim listím.

„Dedina, dedina!“ radujú sa chlapci. „Áno, to je dedina, kde teraz býva páter“, vysvetľuje Juki. Pred chatrčami plápolajú ohne. Práve varia obed. Černoši ležia v skupinách na zemi. Rozhovor zdá sa veľmi živý, lebo i ruky hrajú pri ňom dôležitú úlohu.

(Pokračovanie.)

Ruženka Štibrányová z Lošonca, 9 ročná horlivá apoštolka katol. časopisov. Roznáša 25 čísiel Sv. Rodiny, 7 Hlasov, 55 Mis. kalendárov, 15 Plameňov a 12 Pútnikov. Adresy si vždy sama ponapíše.

Skrývačka.

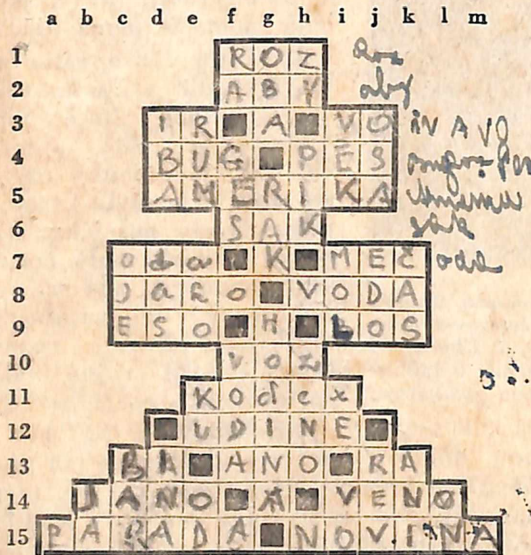

Na brehu stojí kráľovna,
hľadá rytiera Lohengrina. Kde je?

Hádanky.

1. Krížovka.

D. Prokeš.

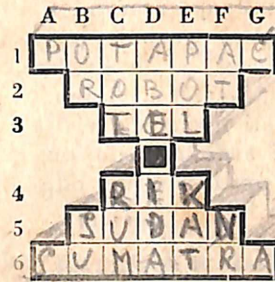

Vodorovne: 1, rozdeľovacie znamienko; 2, spojka; 3, chemická značka prvku, nota, predložka; 4, ruská rieka, domáce zviera; 5, Nový Svet; 6, rybár, sieť; 7, druh básne, predložka, zbraň; 8, ako, nápoj; 9, karta, vodík, polárne zviera; 10, dopravný prostriedok; 11, zákonník; 12, provincia v severnej Itálii; 13, chemická značka prvku, súhlas, egyptské božstvo; 14, mužské meno, nota, dostáva nevesta; 15, nádhera, nová zvesť.

Svisle: a, spoluhláska; b, osobné zámeno; c, predná časťka voza, hoci (bez dĺžňa); d, len, park (obr.), nie tá; e, liehový nápoj, jako, predložka, predložka; f, chem. značka prvku, nota, kyslík, tekutina, spojka; g, i ty i ja, koryš, časová miera; h, predložka, turecká dĺžková miera, predložka, grécky filozof, spoluhláska; i, doba, lomenie (obr.), XE, predložka; j, hmyz, Eduard, krik; k, doba, spojka; l, osobné zámeno; m, spojka.

2. Krížovka.

M. Križan.

Vodorovne: 1, spúšťa sa do mora; 2, umelý človek; 3, pohyb vtákov (obr.); 4, válečná vrava; 5, krajina v Afrike; 6, ostrov pri zadnej Indii.

Svisle: B, polomer (obr.), tvar slovesa „byť“; C, Slovák (maď.), liehový nápoj; D, kňaz (franc.), ženské meno; E, bod na zemeguli, prevádza hrdelný rozsudok; F, tam (obr.), číslo (zkr.).

3. Dostredovka.

E. Mankovecký.

A: 1, útuľna; 2, doska; 3, dáva sa na rany; 4, viac slov tvorí; 5, oddiel vojska; 6, otcova sestra; 7, oddiel vojska; 8, brána.

B: 1, druh kameňa; 2, ruské mesto; 3, pápežský list; 4, mnoho; 5, divadelná úloha; 6, domáce zviera; nerast; 8, geometrický útvar.

Návod k lúšteniu dostredovky: Definované slová, ktorých prvé slabiky prídu do štvorcov 1—8, majú druhú slabiku spoločnú v silne vytlačených štvorcoch A a B.

4. Priešmyčka.

J. Zelenák.

Medzi tých, ktorí pošlú správne rozlúštenie všetkých štyroch hádanok do 20. novembra do misijného domu v Nitre, vylosujeme krásnu knihu.

Rozlúštenie hádanok z predošlého čísla.

- 1) Vodorovne: 1, H; 2, hi(j)o; 3, drábi; 4, smotana; 5, tuha, rada; 6, skot, v, čelo; 7, Elán, šach, nárt; 8, štát, škrob, hlúb; 9, štáb, div, myš, erár; 10, opis, Pomuk, Haag; 11, páka, tur, kňaz; 12, mama, R, snár; 13, ovad, Kama; 14, lietáva; 15, skala; 16, akt; 17, t.
- 2) Karabín, Aladár, somár, sóda, bas, Ir, n.
- 3) Naši kmotri.
- 4) Svoradov.

Hádanky zo septembrového čísla nerozlúštil správne nikto.

Odmenu za vlastné uverejnené hádanky dostáva Pavel Štefánik, Fedýmeš nad Zitavou.

V kine sedí dáma s obrovským klobúkom na hlave. Za ňou sedí pán a nevidí na plátno. Ale ten si vie pomôcť. Naraz povie dosť hlasno svojmu susedovi: „Pozrite, akú nádhernú onduláciu má táto dáma pred nami.“ O chvíľku dáma sňala klobúk.

Štvrtok 170.— Za svadby J. Hanáka a Ang. Zatkovej, Radvaň n. Dunajom 250.— Zo svadby B. Dolníka a H. Šmotlákovej, Nadlice 200.— Zo svadby Fr. Schara a Horárikovej, Ompítál 600.— Zo svadby Fr. Benku a M. Jurečkovej, Topoľčany 465.— Zo svadby Joz. Račku a M. Jelžanovej, Nadošany 140.—, sossb. Mach, družba a Gajdošová, družica. Zo svadby G. Jávara a G. Molárovej, Šintava 200.— Zo svadby A. Holúbeka a A. Vavrovej, Hrabovka 375.— Zo svadby A. Ondrišáka a A. Hamajovej, Dolná Súča 308.— Zo svadby P. Čerňana a M. Casnochovej, Plevník 190.— Zo svadby A. Mikovca a Just. Kamasovej, Drienovec 190.— Zo svadby Cyr. Milu a A. Hajsíkovej, Strečno 300.— Zo svadby Štef. Stopku a A. Beblárovej, Ferjakovce 655.— Zo svadby V. Gabrhela a M. Masarovičovej, Pernek 1000.— Zo svadby Jul. Bizoňa a E. Papšovej, Ludanice 505.— Zo svadby T. Miškoľciho a E. Boldišovej, Dvorný n. Nitr. 400.—, sossb. Alž. Kapustová. Zo svadby J. Častulina a Vik. Barišovej, Horná Súča 500.— Zo svadby M. Práznovského a Marg. Pavlovičovej, Šintava 550.—, sossb. Joz. Pavlovič. Zo svadby Št. Ševčíka a Ver. Hrušovskej, Hrušovce 700.— Zo svadby Joz. Hlavačku a Jol. Petrušovej, Ludanice 275.— Zo svadby Joz. Némethyho a M. Brgulovej, Hôrka 400.— Zo svadby J. Obermajera a Roz. Kuklovej, Veľ. Ripňany 300.— Zo svadby Balum—Mikulová, Vieska 200.— Ziačky dievč. mešť. školy, Spiš. N. Ves 2050.— (najviac IVb a IV a tr.). Zo svadby An. Gabču a Mel. Slabej, Zubák 550.— Zo svadby J. Hianjka a M. Srnovej, Prievidza 250.— František Naď zo svadby v Čake 185.— Z krstín Jozefa Baláža, Cerová-Liesková, na pokrst. poh. d. Jozefa a Olínky 100.— Zo svadby J. Stojkoviča a M. Fabiankovičovej, Vištuk 330.—, sossb. starší družba Fr. Stojkovič. Zo svadby Št. Hlavinu a M. Dubajovej, Popoľčany 300.— Zo svadby P. Strmádika a A. Rezákovej, Domadice 300.— Zo svadby J. a P. Biro, Rajčany 400.—, sossb. starejší Mel. Bujna. Zo svadby Joz. Budaya a Hed. Silešovej, Krušovce 500.— Zo svadby Iz. Slobodu a Jol. Tormovej, Sv. Peter 335.— Zo svadby J. Havrana a R. Slušnej, Kľačany 155.— Zo svadby P. Hutte a H. Šajdíkovej, Šajd. Humence 300.— Zo svadby Al. Kurica a A. Šipčiakovej, Šrobárová 400.— Zamestnanci fy Orta, Piešťany, z pohrebu svojho milovaného p. dekana 270.— Zo svadby

Alb. Vozára a M. Pilkovéj, Trakovice 840.—, sossb. druž. Ang. Pilková. Zo svadby K. Mesarčíka a Ed. Dovoltovej, Hníľčik 330.— Zo svadby Joz. Bacharu a P. Gajdošchovej, Lúka n. Váh. 300.— Zo svadby V. Huljaka a A. Lednickej, Rajec 500.— Z pohrebu Hermíny Rybárovej, Lozorno 200.— Zo svadby Mikuláša Bíroša a Jolanky Ziakovej, Turany 1800.—, sossb. druž. Nikolaj. Zo svadby Štef. Hrnčára a Sal. Divincovej, Bereksek 750.—, sossb. Št. Svetlík. Bohuznámy exercitanti z Ružomberka, na pohanské misie 10.000.— Zo svadby Joz. Hanusa a Em. Zapkovej, Veľ. Krškany 385.— R.-k. farský úrad, Dol. Súča, zaslal zo svadby A. Oliša a Jul. Jankovcovej 300.—, zo svadby P. Matúšku a M. Gábrilovej 320.—, zo svadby A. Ambrúša a Msg. Eičovej 400.—, zo svadby J. Hlávera a Al. Čapákovcej 300.— a zo svadby Lad. Hlucháňa a Evy Hlavekovej 300.— Zo svadby Aug. Tršku a A. Minárčicovej, Bošáca 395.— Zo svadby J. Petrika a Cecilie Tarbovej, Pernek 250.— Zo svadby Ivana Ozábala a Milky Pilkovéj, Drietoma 1000.— Z krstín u Hornákovcov, Dol. Lapáš 190.— Zo svadby Tom. Minárika a Fr. Dzurenkovej, Dol. Lapáš 500.— Zo svadby Joz. Kováča a P. Kováčovej 72.— Zo svadby Vend. Paulecha a A. Bielikovej, Modrová 300.— Zo svadby Št. Vasku a Jul. Zuchovej, Dol. ča 480.—, sossb. druž. Ang. Zuchová. Zo svadby Ondreja Tvrdoňa a Aničky Matejkovej, Kubra pri Trenčíne 1055.— Zo svadby Dom. Šúplatu a Hel. Popovičovej, Vištuk 185.— Zo svadby J. Haraja a A. Chovancovej, Hradište pod Vrátnom 442.— Zo svadby Št. Obertáša a M. Bendákovcej, Hor. Lefantovce 400.— Zo svadby J. Vargu a A. Vargovej, Sklabína 450.— Zo svadby Joz. Strelníka a M. Kefkovej, Sklabína 200.— Zo svadby L. Sabu a Joh. Demovej, Baromlak 170.— Z príležitosti postavenia vlastného domčeka rodina Škvareninová, Bánovce 500.— Zo svadby A. Dvorského a Jul. Vaňkovej, Letniče 420.— Zo svadby Antona Matejova a Aničky Hlavatíkovej, Vysoká n. Kys. 1100.—, sossb. Juraj Putek. Zo svadby Štefana Papánka a J. Ralbovskej, Kúty 460.— Z pohrebu Št. Jakubičku, Suľany 550.— Divinské ženy z duš. cvičení obetovaly na sv. misie 600.—

Všetkým darcom i horlivcom srdečná vďaka! Mladončenímom blahoželáme! Nemluvniatka živ Boh! Nebohi nech odpočívajú v pokoji!

Oznamy administrácie!

Občas sa ešte vyskytujú prípady, že naši misijní horlители a horlitelky sú upodozrievaní, ako by z misijného horliteľstva mali hmotný zisk, nejaké percentá a podobné. Teraz znova vyhlasujeme, — ako sme to už aj v minulosti oznámili — že naši horlители a horlitelky nedostávajú z predplatného „Hlasov“ nijaké percentá, ale celé predplatné tak, ako ho dostanú od odberateľov, pošlú do Misijného domu. — Naši horlители a horlitelky pracujú na misijnom diele len z lásky k Pánu Bohu, z lásky k sv. misiám a z lásky k dobrej veci vôbec. Za ich námahy a práce bude im len sám Pán Boh jednúc vo večnosti prehojnou odplatou!

Našich vzácnych horliteľov a horlitelky však prosíme, aby sa nedali kadejakými upodozrievaniami mylíť, ale i vzdor neprijemnostiam nech tým horlivejšie pracujú pre dobrú vec. A našich ctených odberateľov a odberateľky, ktorí dostávajú „Hlasy“ od horliteľov a horliteľiek, zasa prosíme, aby horliteľom a horliteľkám, nakoľko len môžu, uľahčili ich prácu predovšetkým tým, že

im načas odovzdajú svoje predplatné, aby ho nemuseli od daktorých azda i viackrát pýtať.

Noví odberatelia „Hlasov“:

Kto sa chce stať odberateľom „Hlasov“, toho prosíme, nech sa o ne prihlási vo svojej obci u horliteľa alebo horlitelky. Dotyčný horliteľ-horliteľka už ďalšie zariadi a „Hlasy“ mu budú riadne dávať. Kde však v obci niet horliteľa, nech sa prihlási priamo v administrácii.

Všetkým našim drahým horliteľom a horliteľkám, ktorí sa v minulom roku pričínili o zvýšenie počtu svojich odberateľov, i na tomto mieste vrelo ďakujeme a súčasne prosíme, aby i v tomto roku v horlení pokračovali. V minulom roku podaktorí až zdvojnásobili počet svojich odberateľov a mnohí aspoň o pár čísel postúpili. Tešilo by nás, keby tento pekný vzostup i v budúcnosti neprestal, ale pokračoval!

Administrácia „Hlasov“.

Modlitebné knihy:

Prameň z Boha, plátno 150, koža 350 Kčs.
Orate fratres, plátno 60.
Jednotný katol. spevník, 60, 80.
Nebeské kvietky, 30.
Malé aleluja, plátno 45, zlatorez 100.
Stredné aleluja, plátno 65, zlatorez 130.
Pane, zostaň s nami, pl. 65, zl. 130.
Fatimský deviatnik, 20.
Jalovecký: Sborová omša, 5.

Náboženské knihy:

Písmo sväté. Nový zákon, 150.
Písmo sväté v obrazoch, 400.
Filotea, dvojfarebná tlač, 85.
Nasl. Krista, dvojfarebná tlač 60.
Sv. Augustín: Dva rukováť, 38, 73.
Baumann: Apoštol národov, 125.
Brišák: Neznáma obeta, 42, 64.
Galan: Katolicizmus staromódny?, 40.
Gerlach: Korunovaná, meditácie, 48.
Hatala: O živého Krista v nás, 26.
Hatala: Kráľovské kňazstvo, 28.
Lubac: Zápas s Bohom, 145.
Maritain: Traja reformátori, 70, 95.
Miklák: Umučenie P. n. J. K., 45, 75.
Müller: Roste nebesá, rozjímania, 75.
Náhalka: Láska v duch. živote, 28.
Palau: V šľapajách Pánových, úvahy, 35, 53.
Papini: Život Krista, II. vyd., 170, 200.
Pius XII.: O kresť. výchove mládeže, 15.
Plus: Mária v našich Božských dejinách, 35.
Peroy: Anjelské dieťa, 90.
Ratkoš: Sv. Cyril a Metod, 40, 60.
Soloviev: Rusko a všeobecná cirkev, 165.
Spesz: Špiritizmus, či parapsych., 85, 110.
Špirko: Tridentický snem, 28.
Štork: Z duchovného života.
Sutter: Satan v Ilirte, 45, 75.
Strauss: Všetko je rovnaké, 28.

Poučné:

Csaba: Čo má vedieť mladá žena, 50, 75.
Karrer: Duša ženy, 45, 65.
Mattoška: Katolícke dievča vo svete, 50.
Mattoška: Lalia medzi trní, 70, 85.
Spesz: Manželstvo — veľké tajomstvo, 60, 85.
Schmitz: Mladík a dievča, 15.
Schmitz: Prí prameňoch života, 10.
Schmitz: Otec v rodine, 15.
Schilgen: Mladí hrdinovia, 45, 60.
Förster: Do života, 68.
Tóth: Charakterný mladík, 53.
Tóth: Nábožný mladík, 45.
Tóth: S otvorenými očami, 51, 78.
Wirtz: Dokonalé manželstvo, 150, 180.

Romány:

Baumann: Znamenie na rukách, 82.
Baumroth: Potupenie kríža, 115.
Bernanos: Mŕtva farnosť, 115.
Bourget: Rozsobáš, 120.
Bukovinka: Sprisahanci mŕtvy, 84, 109.
Bukovinka: Trestaný, 85, 110.
Bazin: Magnificat, 115.
Duhamel: Trpčiteľia, 50, 70.

Greene: Moc a sláva, 105.
Hünemann: Na ostrov smrti, 60, 85.
Hrtús: Kameň na kameni, 109.
Kossák: Bez zbrane, I.-II., 144.
Moretti: Sobotňajšie slnko, 115.
Salvaneschi: Katedrála bez Boha, 115.
Szelburg: Janino putovanie, 135.
Szelburg: Ľudia z vosku, 130.
Valeria: Pepita Jiménezová, 95.

Pre mladých:

Čarská: Dom Šibalov, 50, 70.
Čarská: Maruška, 54, 78.
Dolina: Išly mačky na hrušky, 42.
Duriš: Zdravas Mária, 40.
Holková: Dievča z tichého mestečka, 54, 74.
Kuník: Samko Kukučka, 76.
Madačov: Z blízka a zďaleka, 52.
Madačov: Vitaj, Ježiško, 45.
Moric: Lyžiar Martin, 50.
Motulko: Ježiško v prírode, 33.
Plaguevent: Ježiško, pôjdeme.
Poraziňská: Veselí školáci, 80.
Willam: Pán Ježiš na návšteve, 40.

Devocionálie:

Ružence:

detské sklenené, drevené, 10,
drevené 12, 15, 20, sklené 20,
kovové postriebrené 25, hodvábné 30,
Jozefkové 20, Antonkové 6,
terciárske 20, 25, šnórkové 12,
sedembolestné 15, jemné riedke 25, 40,
krížiky 3, 5, viera nádej 5,
email, odz. B. S. 5, 7, 10,
medailky škap. Ust. Pom. Fatim. 1.50,
medailky zázr. 1. oxd. 5, 7,
kov. oxd. ružička 10,
retiazky postrieb. 15, strieb. 60, 80,
retiazky strieborné pozlátené 80, 100,
krížiky strieb. 20, pozl. 25,
plakety B.S. P. M. Anton, Ter. 30,
stoj. sošky sv. Antona 16 cm 35,
kov. sošky 12 cm 30,
plaketa Ust. Pom. 15×10 cm 80, 105,
pohľadnice v rámičku 40,
sväteničky porc. 15, sklené 20, 25,
ružence v skl. púzdre malé 10, 15,
Antonko kov. 5, v skl. púzdre 7,
kov. stoj. kríže, 100,
vianočné pohľadnice, fotografie 2, farebné 1,
obrázky po 100 kusov 25, 30, 40, 50,
obrázky fotografické 1, 2.

Odporúčame tieto knihy:

Félix Timmernans: Brat František, román, strán 284, cena 60, Kčs, II. vydanie, vo forme románu podáva voľne životopis obľúbeného svätca, náruživého milovníka úplnej chudoby.
M. Lucky: Duše biele, bielučké, Osem rozprávok zo začiatkov františkánskej rehole, strán 112, cena 40 Kčs.
František Finn S. J.: Víla Sneženka, rozprávka, strán 272, cena 86 Kčs. Pre väčšie dievčatá, najmä študentky.
Bednárik: Odpustky, strán 46, cena 15 Kčs. Poučenie o tom, čo sú odpustky, rozličné druhy odpustkov, strelné modlitby.

Dostať v Misijnom knižkupectve, Nitra.

Zodpovedný zástupca časopisu: P. Peter Lajcha, Nitra, Misijný dom. — Tlačí kníhtlač. Lev v Ružomberku. — Účasť na novinovej službe povolená Poverenictvom SNR pre pošty a telegrafy, č. 3.537-1/1-1946. — Podacie poštové úrady: Ružomberok 1, Nitra, Hrabušice a Tomášovce. — Dohľadací pošt. úrad Ružomberok 1. — Vychádza raz za mesiac.